Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5447 | 1903 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 25 7 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1904 | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ | 18 ՇԷՎՎԱԼ 1321 | Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5447

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 գրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Անգլիացիք միշտ գործնական են, մինչեւ որ շահ մը չունենան, քայլ մը իսկ չեն առներ: Այսպէս չշարժեցան Բանամայի խնդրոյն մէջ ալ, չճանչցան Նորահաստատ պետութիւնը, մինչեւ որ անիկա չյօժարեցաւ ստանձնել Քոլոմպիոյ հանրային պարտքէն իրեն ինկած բաժինը: Երբ յիշուի թէ այդ քոլոմպիական պարտքին պահանջատէրներուն մեծ մասը Անգլիացիներն են, այն ատեն դիւրաւ կը հասկցուի թէ իրենց ի՛նչ փոյթն էր այդ Թէւութիւնը իբր պայման առաջարկել Բանամայի պետութեան ճանաչմանը համար: Բանամա ալ զայդ ընդունելով՝ երկու բան միանգամայն ըրաւ, առաջին, տնտեսական արդարութիւն մը գործադրած եղաւ, երկրորդ, անգլիական տէրութեան կողմէ իր ճանաչումը ապահովեց, երկու գործողութիւններ՝ որոնք հաւանաբար գոհ թողուցին Մ. Նահանգները, որոնք շատ կը փափաքէին որ իրենց Թելադրութեամբ եւ իրենց վերին հովանաւորութեան ներքեւ կազմուած նոր հանրապետութիւնը ամէն կողմէ ճանչցուէր օր առաջ, որպէս զի կատարեալ իրողութիւնը անդառնալի ու վերջնական դառնար, եւ Քոլոմպիա ալ եւս լուրջ փորձեր չընէր զէնքի դիմելու Բանամայի դէմ ուղղակի եւ Մ. Նահանգաց դէմ անուղղակի: Այս մասին Անգլիա ամէնէն ուշ մնաց, զի ոչ Ֆրանսայի պէս Նորահաստատ պետութեան կազմութեանը մէջ ուղղակի շահ ունէր (Բանամայի ջրանցքին ընկերութեան շահը) եւ ոչ ալ Գերմանիոյ պէս պէտք ունէր Մ. Նահանգաց դարպաս ընելու: Ուստի իր համբաւեալ գործնական ոգիին նոր հաւաստիք մը տուաւ, միայն այն ատեն ճանչնալով համբաւաւոր պարանոցին պետութիւնը, երբ անիկա իր մէկ շահը ապահովեց:

Անգլիա սակայն այս միջոցիս աւելի մեծ շահ մը ապահովելու հետամուտ է. փութոյ պնդութեամբ առաջ կը տանի Թիպէթի արշաւանքը՝ օգուտ քաղելով Ճափոնի, իր դաշնակցին, Ռուսիոյ հանդէպ բռնած սպառնական դիրքէն: Աւելորդ է ըսել թէ Ռուսիա ժամանակ չունի այդ մասին դիտողութիւն կամ լուրջ ձեռնարկ մը ընելու: Արդէն իսկ Ճափոնի հետ դաշնակցիլը Անգլիացւոց գործնական ոգիին մէկ ուրիշ հաւաստիքն էր, զի ամէնէն աւելի Ծայրագոյն արեւելեան այդ տէրութիւնը կը յարմարէր իրեն հետ զինակցութիւն մը կազմելու, իբրեւ ձեռնհաս աշխարհի այդ մասին մէջ Ռուսիոյ առնձգութիւնները չափաւորել—չըսելու համար արգիլելու,—ինչպէս որ այս օրերս կը տեսնուի ահա թէ Ճափոն ի՛նչպիսի կորովով կը պնդէ իր պահանջմանց վրայ, որոնք այնքան հաճելի են Անգլիոյ, որքան անհաճոյ Ռուսիոյ, եւ որոնց ընդունելութենէն կամ մերժումէն կախում ունի խաղաղութիւնը կամ պատերազմը:

Իսկ թէ այդ երկուքէն ո՛րը տեղի պիտի ունենայ վերջապէս, աւելորդ է նորէն կրկնել ինչ որ ուրիշ անգամներ ըսած ենք, թէ, այնպէս կ'երեւի որ Ճափոն չպիտի ձգէ Ռուսիոյ օձիքը, մինչեւ որ գոհացում չգտնէ իր պահանջումներուն մէջ: Հիմակուհիմա դիտելի սա է որ աշխարհի բոլոր հեռագրական գործակալութիւնները եւ պարբերական հրատարակութիւնները իրարու հետ կը մրցին, օրէ օր եւ ժամէ ժամ հակասական լուրեր տարածելու մասին, այնպէս որ դեռ կարելի չէ գաղափար կազմել թէ Ռուսիա զիջում պիտի ընէ՞, պատերազմի առաջքը պիտի՞ առնէ թէ ոչ: Բնականաբար շատ ծանր պիտի գայ իր մեծ տէրութեան դիրքին եւ ազդեցութեանը տեղի տալ Ճափոնի սպառնալիքին առջեւ: Բայց անշուշտ Ճափոնցիք ալ կը յիշեն թէ ի՛նչպէս երբեմն Ռուսիա միեւնոյն կերպով սպառնացաւ իրենց եւ Բորթ'Արթուրը ու շրջականները առաւ ձեռքերնէն: Թէպէտ այն ատեն ուրիշ երկու մեծ տէրութիւններ ալ կային Ռուսիոյ հետ, այն է Ֆրանսա եւ Գերմանիա, բայց յայտնի է թէ նախաձեռնութիւնը Ռուսիայէն կը բխէր, եւ միւս երկուքը անոր հաճոյակատարութիւն ընելու համար միայն կը գործակցէին իրեն: Քաղաքական կեանքի մէջ ալ ուրեմն կիրառութիւն կ'ունենայ երբեմն ընկերային կեանքի մէջ ծանօթ այն ճշմարտութիւնը թէ «Ի՛նչ չափով որ չափես, անով ալ քեզի կը չափուի:» Տարակոյս չկայ թէ Ռուսիոյ երբեմնի իրեն ըրածին վրէժն է որ կ'առնէ այժմ Ճափոն: Քա՛ղցր թէ դառն է այս բաժակը, Ռուսիոյ ախորժակին կը կը մնայ հաստատել: Կ'երեւի թէ ուզէ չուզէ պիտի ստիպուի խմել, որովհետեւ արդէն Ռուս լրագիրները սկսած են անուղղակի հասկցնել, ըսելով թէ Անգլիա եւ Մ. Նահանգները Ճափոնի ետին են, այսինքն ըսել կ'ուզեն որ, եթէ Ճափոն մինակ ըլլար, Ռուսիա կարեւորութիւն չպիտի ընծայէր եւ տեղի չպիտի տար: Ուստի եթէ երբեք զիջում ցուցնելու որոշումին յանգի, միւս երկու տէրութեանց անոր հետ ըլլալուն հետեւանքը պիտի ըլլար ան: Բայց չէ մոռցուած թէ երբ ասկէ առաջ Ճափոն տեղի տուաւ Ռուսիոյ առջեւ եւ Լիաօթունկ թերակղզիէն դուրս ելլել ստիպուեցաւ, Ռուսիա միայնակ չէր զայն իրմէ պահանջողը. Ֆրանսա եւ Գերմանիա իր հետ էին յայտնապէս, մինչ հիմա Անգլիա եւ Ամերիկա Ճափոնի ետեւն են գաղտնապէս ներկայ խնդրոյն մէջ, ըստ ասութեան նոյն իսկ ռուս լրագրերուն:

Խնդիրը հոն է որ Ճափոն կարողացաւ իրեն այնպիսի դիրք մը շինել աշխարհի մէջ որ երկրագնտի երկու մեծագոյն ծովային տէրութիւնները դաշնակից կամ գործակից եղան իրեն յայտնի կամ գաղտնի, եւ կը նպաստեն իր վրէժն առնելու: Բնական է թէ այս ծառայութիւնը Ճափոնցիներու մանտրտիկ աչքերուն համար չեն ըներ լոկ, այլ իրենք ալ իրենց շահերն ունին: Բայց տարակոյս չկայ թէ մեծագոյն շահը Ճափոնին կ'իյնայ: Ահա թէ 7–8 տարուան փոքր շրջանի մը մէջ ի՛նչ անակնկալներ վերապահուած էին Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ:

Գործերու այս փափուկ վիճակին մէջ է որ Մ. Նահանգները նախագահ Ռուզվէլթի քաջալերութեամբ եւ մղմամբ ձեռնարկեցին Բանամայի ջրանցքին խնդիրը այնպէս մը կարգադրել որ շինութիւնն ու աւարտումը այլ եւս տարակոյսի տակ չմնան: Այդ պատճառով է որ այնքան ստիպողականութիւն տուին գործին, այլ եւս չհամբերեցին Քոլոմպիոյ նպատակաւոր եւ շահախնդիր ձգձգումներուն, Բանամայի նահանգն անկէ բաժնեցին, պայմանագիրը նոր պետութեան ընդունիլ եւ ստորագրել տուին, իրենց կողմէ ալ այս օրերս պաշտօնական վերջին վաւերացումը պիտի ստանայ Ծերակոյտին մէջ, ինչպէս պահանջուած է նախագահական պատգամագրով, որուն ընդունելութիւնը ապահովուած է արդէն: Զի ամերիկեան մեծ հանրապետութիւնը աղէկ գիտէ թէ նոյն իսկ այս միջոցները ո՛րքան կարեւորութիւն պիտի ունենար այդ ջրանցքը, եթէ արդէն իսկ բացուած եւ գործածութեան դրուած ըլլար, վասն զի բացի տնտեսական անհուն շահերէն, քաղաքականապէս ի՛նչ մեծ ազդեցութիւն չպիտի ունենար, քանի որ անով կարելի կ'ըլլար Միացեալ Նահանգաց Ատլանտեան եւ Խաղաղական ովկիանոսներու նաւատորմիղներն ի հարկին միացնել մեծ դիւրութեամբ եւ սուրացնել դէպ ի Ծայրագոյն Արեւելք: Մինչ հիմա Ատլանտեանէն Չին ու Ճափոն նաւ զրկել Մագելլանի նեղուցէն կամ Ճիպրալթարի ճամբով՝ ահագին ժամավաճառութիւն է: Իսկ եթէ Բանամայի ջրանցքը պատրաստ ըլլար, Մ. Նահանգները մեծապէս պիտի օգտուէին սա Քոլոմպիոյ խնդրոյն մէջ ալ, զի մարտանաւերնին կայծակի արագութեամբ պիտի շարէին Բանամայի առջեւ քոլոմպիական ամէն ձեռնարկներու դէմ զայն պաշտպանելու համար, մինչ հիմա պարանոցին հիւսիսային կողմերը միայն կրնան կեցնել նաւերնին, իսկ բոլոր Հարաւային Ամերիկայի ոլորտը չափել անցնելով Բանամա քաղքին առջեւը գալ՝ երկար գործ է:

Բանամայի խնդիրը սակայն բան մը չէ Ծայրագոյն Արեւելքի խնդրոյն բաղդատմամբ, հետեւապէս դիւրին է երեւակայել թէ ի՛նչ դեր կարող էր խաղալ, եթէ ջրանցքը արդէն բաց ըլլար: Այլ բիւրաւոր անգամներ կրկնուած ճշմարտութիւն է թէ լաւ է անագան քան ոչ երբեք:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՆԻԶԻՊ ԱՒԱՆԸ

Իր թեմական խնդիրը.— Դիրքն ու կացութիւնը.— Կիլիկիոյ Կաթ. այցելու քննիչը.— Գաւառական բարքեր.— Դաւանափոխ քահանան.— Առաջնորդարանի հոգածութիւնները.— Թեմը անբաժանելի:

Վերջին Թղթաբերով առնուած պոլսական թերթերու մէջ կարդացինք թէ Նիզիպ Թաղ. Խորհուրդը Պատրիարքարան ուղղուած գրութեամբ մը հոգեւորապէս իր անմխիթար վիճակը պարզելով խնդրած է Եդեսիոյ Վիճակէն բաժնուիլ ու Այնթապի Վիճակին կցուիլ, առարկելով որ Եդեսիայէն քսանչորս ժամ հեռի կը գտնուի՝ մինչ Այնթապէն ինը ժամ հեռի է:

Այս Թեմին ու իր խնդրանքի մասին կ'արժէ քիչ մը տեղեկութիւն տալ:

Նիզիպ Եդեսիոյ ուրիշ Թեմէ մը՝ Բիրէճիկէն չորս ժամ հեռու կը գտնուի, Եփրատէն անդին. անուանի է իր ձիթենիի բերքովը: Նիզիպ, աւան մըն է Բիրէճիկի գաւառակի իրաւասութեան տակ. հոն կը նստի տեղացի փոխ միւտիւր մը: Տեղւոյն Հայերը հետզհետէ գաղթած են այլ եւ այլ կողմերէ ու մեծ մասամբ Թրքախօս են. ունին իրենց համայնքին սեփական աղօթատեղի մը:

Հանգուցեալ Տ. Խորէն Սրբազան իր առաջնորդութեան օրով Թէեւ Նիզիպի համար յատուկ քահանայ մը ձեռնադրեց, բայց Նիզիպցիք քիչ ատենէն ձանձրացած՝ հոգեւորական մը պահելէ, որ Առաջնորդ Սրբազանին Թոյլտուութեամբ, յետոյ փոխադրուեցաւ ուրիշ Թեմ մը՝ Ճիպին: Այս կերպով երկար տարիներ Նիզիպցիք զուրկ մնացին մնայուն քահանայէ ու յիշելով իրենց նախկին վարմունքը՝ գոհացան Բիրէճիկի քահանային պարբերական այցելութիւնովը:

Բայց գրեթէ չորս տարի առաջ արդի Առաջնորդը իր այցելութեանց միջոցին հաստատուն խոստումներ առաւ Նիզիպցիներէն ու իրենց համար քահանայ ձեռնադրել տուաւ իրենց գիտցած ճանչցած մէկ անձը, Նիզիպի դասատուն, Այնթապցի Գրիգոր Ապէճեան, որ թէեւ շատ ուսեալ չէր, բայց թերեւս հեզահոգի անձ մը կրնար գոհացնել տեղւոյն ազգայինները:

Քիչ ժամանակ յետոյ՝ Նիզիպցիք իրենց այս քահանային դէմ ալ սկսան խըլըրտիլ, անոր պահանջքները չվճարել եւ մինչեւ իսկ անոնց [illegible] յանդգնեցան անցած տարի նախատինք ու ծեծի սպառնալիք ընել խեղճ տէրտէրին (ինչպէս գրած էինք իր ատենը) որ համարձակած էր զանոնք զգուշացնել հարսնիքի մը մէջ արբենալէ եւ ուրիշ անպատշաճ վարմունքներէ:

Անգամ մը իր հարսին հետ աւրուած կամակոր կեսրոջ մը նման, Նիզիպցիք հակառակ յորդորներու, չկրցան յարմարիլ իրենց քահանային հետ, որ օրին մէկը ալ յուսահատ, առանց Առաջնորդարանին ո եւ է տեղեկութիւն մը տալու, ձգեց գնաց իր ծննդավայրը՝ Այնթապ:

Այդ օրէն սկսած Նիզիպէն այս անգամ ալ սկսան լսուիլ բողոքներ՝ թէ կրօնական մխիթարութենէ զուրկ են, թէեւ ճշդապէս իրենք են պատասխանատուն իրենց այդ աննախանձելի վիճակին:

Ըսենք անցողակի թէ Նիզիպի նմանող Թեմերու վարմունքէն այն վերլուծական համոզումը կը գոյանայ թէ անոնք կրնան յարմարիլ միայն այնպիսի քահանաներու հետ, որո՛նք իրենց ապրուստին համար բան մը չուզեն ժողովուրդէն ու նոյն իսկ օգնութիւն մըն ալ բերեն իրենց հետ դպրոցի անունով: Ասիկա սակայն շատ անուղիղ ու անգործնական մտածում մըն է, քանի որ գիտենք թէ հայ Առաջնորդարանները ի վիճակի չեն բողոքական ու լատինական միսիոնարութեանց նման ձրի հոգեւորական կամ ուսուցիչ զրկելու այս կամ այն կողմը:

Գէթ Նիզիպի մասին ստուգելու համար այս պարագային ճշդութիւնը, կը յայտնենք թէ վերջերս Այնթապի Հռոմէականներու մեծաւոր Հէքիմ Ապուտ անուն անձը Նիզիպ այցելած միջոցին, նոյն Հայերուն ձրի քահանայ ու դասատու զրկել խոստացած ըլլալով՝ այս վերջինները սիրայօժար պատրաստակամութիւն ցուցած են Մայրենի եկեղեցինին ձգելով՝ Հռոմէական դառնալու:

Իրերը սակայն հիմա այսպէս չեն. Եդեսիոյ Առաջնորդին հրամանաւ՝ Բիրէճիկի ուսեալ քահանան՝ Տ. Յարութիւն Ժամկոչեան՝ Նիզիպ փութացած եւ ուրիշ Եդեսեան Թեմ մը՝ Ենիճէի Պօյաճեան Տ. Յակոբ քահանան եւս հոն այցելած ըլլալով՝ տեղւոյն ազգայինները հիմակ ետ կեցած են կրօնափոխ դառնալու գաղափարէն:

Գալով Առաջնորդարանին, Թեմական բաժանման մ'ալ զրոյցէ առաջ ինք արդէն Պատրիարքարան դիմած՝ ու Նիզիպի մէջ նպաստընկալ դպրոց մը բանալու արտօնութիւն խնդրած է: Այս օրերս այցելու քահանայ մըն ալ կը զրկուի հոն, ու ինչպէս կ'իմանանք. Ս. Ծննդեան տօնէն անմիջապէս ետքը Առաջնորդը անձամբ պիտի այցելէ Նիզիպ՝ մնայուն քահանայի մը խնդիրը կարգադրելու մտօք, որուն համար այժմէն ընծայացու մը գտնել կ'աշխատի:

Նիզիպի գործին նուազ հետաքրքրական կողմը չէ տեղւոյն քահանային դաւանափոխութեան ու Թեմական բաժանման բարդ խնդիրը, որու մասին ալ՝ քանի որ առիթը ներկայացած է՝ ինչ ինչ ծանօթութիւններ տալ կ'ուզենք, այս տողերը վերջացնելէ առաջ:

Ժամանակին լսեցինք ու պատշաճ չտեսանք գրել՝ թէ Նիզիպէն դասալիք եղող ու իր ծննդավայրը Այնթապ գացող Ապէճեան Տ. Գրիգոր քահանան այն ատեն՝ իբրեւ այցելու հովիւ հոն գտնուող Տ. Կարապետի կողմէ խիստ վարմանց ենթարկուած —գրեթէ օրինակ նոյնիսկ իբրեւ աղօթաւոր փիլոնով Ս. Եկեղեցի մտնելէ ալ արգիլուած— ըլլալով՝ նեղը մնացած ու ստիպուած էր դիմել Հռոմէական եկեղեցին, թէեւ ամէնէն աւելի մենք կը պախարակենք այդ քահանային թոյլ նկարագիրը:

Այս անգամ ալ հաւաստի աղբիւրներէն կ'իմանանք թէ կալճմօրէն Թեմական բաժանում հայցող Նիզիպցիներու խնդրանքը ուշադրութեան առած է դարձեալ միեւնոյն գերաշնորհ այցելու քննիչը,—որ կ'երեւի թէ վիճակային խնդիրներու վրայ լուրջ փորձառութիւն մը չունի՝ իբրեւ հետեւանք իր աւելի վանքընակ կեանքին,— ու զայն յանձնած է Այնթապի Կրօնական Ժողովի նկատողութեանը, եւ սակայն այս վերջինը շրջահայեցութիւն ունեցած է իր իրաւասութենէն վեր նկատելու այդպիսի խնդրի մը նկատառումը:

Կիլիկեան մեծ ու փոքր Թեմերը խնամքի ու հոգածութեան կը կարօտին. նոյն սահմանին պատկանող հոգեւոր գործիչները՝ իրենց բոլոր ուշադրութիւնը պէտք է անոնց դարձնեն. ու այժմու անփոփոխ վիճակին մէջ տեղի չկայ անոնց վրայ ուրիշ մըն ալ՝ օրինակի համար նոյնիսկ փոքրիկ Նիզիպ մըն ալ աւելցնելու:

Ասկէ զատ՝ Նիզիպի նման վիճակին մէջ ներկայացած Թեմական բաժանման խնդիր մը՝ չի նմանիր հասարակ Թեմական բաժանումներու, որոնք տեղի կ'ունենան համախումբ նկատուած առաջնորդարաններու միջեւ:

Անշուշտ այս կարգի խնդիրներու մասին Պատրիարքարանի ունեցած բանաւոր ընթացքին վրայ ոչ ոք տարակոյս կ'ունենայ, եթէ միայն մտքի առջեւ բերէ վերջերս Պատրիարքարանի կողմէ վաւերացուած վիճակներու բաշխմանց բաւական ընդարձակ նոր ծրագիրը, ուր Կեդր. Վարչութիւնը յայտնապէս պէտք տեսած է նոյնութեամբ անփոփոխ պահել Կիլիկիոյ ու Աղթամարայ կաթողիկոսութեանց սահմանները:

Իրաց այս վիճակին մէջ տեղն է ըսել թէ զուր յոգնութիւն կրած են անոնք որոնք Նիզիպի համայնքին համար առաջին անգամ նորութիւն մը ըլլալով՝ Պատրիարքարանի ճամբան ցուցուցած են անոր, Թեմական բաժանում ձեռք բերելու ունայն յուսով:

Եդեսիա Գ. Կ. Ո.

ԳԱՒԱՌԱՑԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՀԱՅԱԳՈՐԾԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Անփոխարինելի կորուստ մը ունեցանք յանձին Պ. Համբարձում Հայագործեանի, որ իր մահկանացուն կնքեց ամսոյս 6ին չաբաթ առաւօտ, երկար հիւանդութենէ մը յետոյ:

Համբարձում տեղւոյս Երամեան Վարժարանի ընթացաւարտներէն էր որ 1895ին Ս. Էջմիածնի ճեմարանը գնաց, ուր լսարանական շրջանը աւարտելուն հազիւ ամիս մը մնացած՝ չարաբաստ հիւանդութիւն մը իր չորացուցակ բոյնը դրաւ ազնիւ երիտասարդի մարմնոյն մէջ: Բժիշկներու խորհրդով, 1901ին Վան վերադառնալով՝ ծննդավայրի օդովը ու ջրովը քիչ մը կազդուրուեցաւ եւ գրկաբաց ընդունուեցաւ իր մայր վարժարանի հիմնադիր–տնօրէն Համբարձում էֆ. Երամեանի կողմէ՝ իբր պաշտօնեայ իր հաստատութեանը մէջ:

Համբարձում անզուսպ սէր մը ունէր դէպի մեր գրականութիւնը եւ հայ բանասիրութիւնը: Հէքեաթի մը, հին խաղի մը, բորբոսած, փտած, փոշոտած Թուղթի մը կամ մագաղաթի մը վրայ հոգի կուտար եւ կը գրէր անդադար ազգագրական ամէն նիւթ ու գաւառական ամէն բառ իր պատրաստելիք գործերուն մէջ անցընելու համար, որոնք, դժբաղդաբար, կիսատ մնացին՝ իր կեանքին պէս: Տասնեակ տարիներու բազմաթիւ լրագրական հաւաքածոներ աչքէ անցուց, վանքերու մութ ու խոնաւ անկիւններ՝ մատենադարաններ կարդաց, քանի քանի անգամ բառարաններ գլխեց, աչքի լոյս Թափեց, գիշերները՝ իր տկար մարմինը անուշ եւ անհրաժեշտ քունէ զրկեց, վերջապէս իր հիւանդութիւնը առ ոչինչ գրելով՝ ցորեկները իր ապրուստը ճարելու հարկին ներքեւ ընկճուած՝ արդիւնաւոր դասախօսութիւններ ըրաւ, ու գիշերները՝ աշխատեցաւ: Մարտիրոսութիւն մը եղաւ իր ամբողջ կեանքը մեղրամոմի մը պէս՝ որ կը հալի, խունկի մը պէս՝ որ կը ծխայ: Սպառեցաւ առողջ կեանքի մը ախը քաշելով շարունակ, առողջ կեանք մը՝ զոր երկինք զլացաւ իրեն: Տեսաւ իր վաղահաս խամրումը ծաղկի մը պէս: Տարիներով իր հիւանդ դրական երազներով օրօրուեցաւ, առանց անոնց իրականանալը տեսնելու: Անայլայլ ընթացաւ դէպի մահը, շուտով ճամբայ ինկնելով եւ ուշ հասնելով անոր:

Իր Թաղումը որ կատարուեցաւ այս կիրակի (7 դեկտ.) փառաւոր եղաւ: Նորաշէն եկեղեցին, ուր փոխադրուած էր մարմինը, լեցուած ընտրեալ հոծ բազմութեամբ մը. ամենք փութացած էին վերջին յարգանք մը ընծայել ազնիւ երիտասարդին, որ իր զարգացումի պաշարովը եւ հեզահամբոյր բնաւորութեամբ, զուրկ իմաստակութենէ եւ սնափառութենէ, կրցած էր համակրողներու ամբողջ բազմութիւն մը մագնիսացնել իրմով:

Սեւ դագաղը, որու շուրջը 12 մոմեր կը մարմրէին, իր վրայ կը կրէր երկու ծաղկեպսակներ, իր պաշտօնակիցներու եւ աշակերտներու կողմէ եւ ծաղկեփունջ մը իր ճեմարանական ընկերներու կողմէ: Դագաղը կը շրջապատէին Տ. Արսէն Ծ. վրդ. Մորգարեան՝ Աղթամարայ Կթղ. Տեղապահը, Տ. Ստեփան Ծ. վարդապետ Աղազարեան՝ Կտուց անապատի վանահայր Տ. Գրիգոր Ծ. վարդապետ՝ նոյն վանքի միաբան, Տ. Մեսրոպ, Տ. Յուսիկ, Տ. Խորէն, Տ. Ներսէս քահանաներ, Երամեան էֆ. իր պաշտօնակիցներովը եւ աշակերտներովը, ուրիշ դպրոցներու ներկայացուցիչներ, եւ խուռն բազմութիւն: Մեռելական արարողութիւններէն յետոյ դամբանական մը կարդաց Արտաշէս Սոլախեան, Երամեան վարժարանի ուսուցչական խմբի կողմէ, ուրկէ վերջ նոյն վարժարանի երգեցիկ խումբը երգեց «Եթէ տեղոյն» ծանօթ քերթուածը, մելանոյշ եղանակով մը: Դպրոցի աշակերտներուն կողմէ երկուք. Պ. Եղիշէ Թէրլէմէզեան, իբր ընկերակից՝ յուզիչ դամբանականներ կարդացին: Պ. Արտակ Դերբիեան իբր ճեմարանի ընկերակից Համբարձումին բերանացի ճարտար կերպով, իր ընկերոջ կեանքը նկարագրեց. Պ. Սահակ Դարբինեան խօսեցաւ ամերիկեան վարժարանի կողմէ. Պ. Լեւոն Դագանճեան՝ Ս. Յակոբայ վարժարանի կողմէ: Ապա Տ. Ստեփան վարդապետ խօսեցաւ, իսկ Տ. Արսէն վարդապետ իր պարզ խօսքերովը՝ հանգուցեալի յիշատակը ու նկարագիրը ջանաց ի վեր հանել: Ասոնցմէ յետոյ մեռելական տխուր եղանակներով իր պաշտօնակիցները բարեկամները վերցուցին դագաղը եւ ծանր քայլերով տարին մինչեւ գերեզմանատուն, ու դրին փորուած փոսին քովը: Քանի մը վայրկեանի մէջ խուռն բազմութիւնը տարածուեցաւ մեռելներու դաշտին վրայ: Եկեղեցական արարողութիւնները վերջացան ու դագաղը փոսը իջեցուեցաւ: Այն ատեն առաջ եկաւ Համբարձում էֆ. Երամեան ու իր սովորական պերճախօս լեզուովը ու ազդեցիկ շեշտերովը՝ խօսեցաւ դամբանական մը որ ամէնուն աչքերէն արցունքներ խլեց: Մահու նախճիրները յուզիչ բառերով նկարագրելէ ետքը, հեթանոսութեան խարխափումը ու անստոյգ տեսութիւնները յաւիտենականութեան վրայ՝ պարզեց, ցուցնելով անմահութեան գաղափարին պլպլուն կայծերը՝ հեթանոս իմաստասիրութեան մտքին մէջ: Այդ գաղափարին մարմնացումը բացատրեց Քրիստոսի քարոզութիւններովը ու ճարտար դարձուածքով մը իր աշակերտին՝ Համբարձումի արժանիքը գովաբանեց, յայտնեց անոր թողած բացը եւ ամբողջի հեծկլտուքներու եւ արցունքներուն մէջ փակեց իր խօսքը՝ աննկարագրելի փափկութեամբ մը:

Տ. Ստեփան հայրսուրբը, կռթնած գերեզմանաքարի մը, տխուր շեշտերով քանի մը խօսքեր ալ ըրաւ, հրաւիրելով կարողները ի լոյս ընծայելու վաղամեռիկ երիտասարդի բանասիրական աշխատութիւնները, անմահացնելու անոր անունը, որ օրհնեալ է եւ պաշտելի զինքը ճանչցողներու սրտին մէջ:

Ողբական ու լալկան զանգակը եկեղեցիի տանիքին վրայ կը հնչէր, կը կողկողէր յամրօրէն՝ Համբարձումի մահը եղերերգելով: Տխուր էր օդը, տխուր եւ օրը: Յուղարկաւորները դժուարութեամբ գացին գերեզմանին քովէն: Ժամը ցերեկուան եօթն էր հասեր: Զօր հով մը կը տատանէր չոր ծառերը ու աղաղուն խոտերը: Կծու ցուրտ մը կը տիրէր, սակայն Համբարձումի մարմինը չէր մսեր պաղ հողի գրկին մէջ: Սեւ ամպերը կը ծածկէին արեւու տկար շողերը ու ան կը մթագնէր յուղարկաւորներու տխուր դէմքերը ու խոնաւ աչքերը:

Վան ԱՐՇԱՇԷՍ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (105)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Ժ.

Լիւսիի դէմքը ծանրակշիռ արտայայտութիւն մը առաւ. քիչ մը բիրտ ձայնով ըսաւ.

— Ո՛չ։ Նոյն իսկ երախտապարտ պիտի ըլլամ, եթէ բնաւ բան մը չըսէք, հոս ինծի հանդիպած ըլլալնուդ վրայ... հոս հանգիստ կը վայելեմ... Չեմ ուզեր որ նամակ գրեն... ծուլութեան վարժուեցայ... հարկ պիտի ըլլայ պատասխանել... Այդ հեռանկարը վախ կը պատճառէ ինծի:

— [illegible] չըլլայ Թող ձեզի վերադարձնել այն հարցումը, զոր քիչ մը առաջ ուղղեցիք ինծի: Երկար ատեն պիտի մնա՞ք հոս:

— Որչափ ատեն որ հաճոյք զգամ հոս մնալու մէջ:

— Թերեւս ձեր ամբողջ կեանքին [illegible]...

— Ենթադրենք որ այնպէս ըլլայ:

— Ինչպէս: Անապատական կեանք պիտի վարէ՞ք միթէ: Մարիամ Մագթաղենացիին պէս... բնականաբար առաքինի Մարիամ Մագթաղենացի... առանձնանալու համար Շէվիօ կամ Բրամբեան լեռներէն մէկուն մէջ: Իրաւունք չունիք այդ բանը ընելու: Դուք աշխարհի ու անոր հիացման կը վերաբերիք:

— Ամէն բանէ առաջ ինքզինքիս կը վերաբերիմ, ընդմիջեց Լիւսի ծիծաղելով: Աշխարհիկ ընկերութիւնը շատ չեմ սիրեր, որպէս զի անձնական ազատութիւնս զոհեմ անոր համար... Սկովտիայէն հեռանալով թերեւս ծննդավայրս դառնամ...

— Առանձի՞ն:

— Կրիֆիթ չպիտի լքէ զիս:

— Ո՛չ, անտարակոյս, ըսաւ հսկայ Անգլուհին, սիրալիր նայուածքով մը. երբե՛ք:

— Հետեւաբար իմ առանձնացումս կատարեալ չպիտի ըլլայ, եւ ո՛չ ալ ցաւալի:

— Դժնդակ պիտի ըլլայ... Ո՞ւր կը բնակիք հիմա: Սկովտիացի լեռնականները հիւրասէր են: Ո՞ւր կ'ընդունիք ձեր հիւրերը:

— Կրիֆիթ հովիւին տունը, Լօքնէս աւանին մէջ: Բայց ներողութիւն պիտի ըլլայի, եթէ այցելութիւն չտայիք մեզի... ընտանեկան կեանք մը կը վարենք: Ձեր ներկայութիւնը պիտի խրտչեցնէ այդ պարզասէր մարդիկը...

— Այլապէս կը վռնտէք զիս: Կը վախնաք որ կը տաղտկացնեմ ձեզ:

— Բնաւ. Ձեր ազդեցութենէն կը վախնամ:

Լիւսի սկսաւ խնդալ. իր անհոգ ու պչրասէր կեանքը վարած ատենին պէս, ու յարեց.

— Պէտք է խոհեմ գտնուիլ. օրիորդներ կան տան մէջ:

— Ո՛հ, կը խնդա՞ք վրաս... պիտի հնազանդիմ ձեր խօսքին: Ուրեմն ընդմիշտ հրաժեշտ առնենք իրարմէ, այս ճամբուն վրայ: Միս Կրիֆիթ, գիտէք թէ իմ հետս կը տանիմ ձեր պատկերը, սրտիս մէջ քանդակուած, ու մինչեւ վերջին շունչս չպիտի դադրիմ ձեզ սիրելէ:

Ֆիրմէն հրաժեշտ առաւ երկու կիներէն, որոնց հեռանալը դիտեց սպիտակ ճամբուն վրայ, որ կ'անհետանար հովտին դարձած անկիւնը: Երկու օր յետոյ Էտիմպուրկէն մեկնելով Տուվր կը հասնէր ու անկէ ալ Բարիզ: Հակառակ իր տուած խոստումին, այն է լուռ մնալ իր հանդիպումին վրայ, առաջին գործը եղաւ պարոն Բրավլանի բնակարանը փութալ եւ ըսել.

— Դիտէ՞ք Սկովտիոյ մէջ որո՛ւ հանդիպեցայ լճի մը եզերքը, Օր. Անտրիմնի:

Մինչ Բօլ կը տժգունէր, իր սիրոյն եւ յուսախաբ անապարծութեան վրայ խորհելով, Ֆիրմէն շարունակեց.

— Այո՛, սիրելիս, վարդի մը պէս Թարմագեղ է ան. Թաւուտներուն մէջ կը Թափառի հսկայ Կրիֆիթի ընկերակցութեամբ... Ֆրանսան, իր ընտանիքը, ինչպէս նաեւ ձեզ պիտի ձգէ, անդարձ կերպով հեռանալու համար... Նոյն իսկ խոստում առաւ ինէ՝ բան մը չգրուցելու ձեզի, բայց նկատելով որ այդ պարագան մեծապէս կը շահագրգռէ ձեզի, ուզեցի իմաց տալ... իմ գաղտնապահութիւնս մեր բարեկամութեան զոհեցի, կ'ըմբռնէ՞ք:

— Շնորհակալ եմ, սիրելիս, ըսաւ Բրավլան վրդովուած: Իրական ծառայութիւն մը կը մատուցանէք ինծի:

— Ես ալ այնպէս խորհեցայ... Ցտեսութիւն...

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

1903 ՏԱՐԻՆ

Եւրոպայի պետութիւնները.— Նախարարութիւնները.— Ներքին կացութիւնը։

Նոր տարւոյն սկիզբները Եւրոպայի մեծ Պետութեանց մէջ խորհրդարանական տագնապներ մօտալուտ չեն երեւար։ Գերմանիոյ մէջ մեծամասնութիւնը, զոր կը կազմեն պահպանողականները, կեդրոնի կաթոլիկները եւ ազգայնական-ազատականները, տրամադիր է համամիտ գտնուիլ դահլիճին քաղաքականութեանը։ Տնտեսական քաղաքականութեան ընդհանուր գիծերուն նկատմամբ ալ անհամաձայնութիւն չկայ։

—Աւստրիոյ մէջ Պ. ֆոն Քէրպէրի նախարարութիւնը տակաւին պիտի մաքառի չեխ երեսփոխաններու խափանարար ընթացքին դէմ, սակայն պաշտօնավարութիւնը շարունակելու մասին որ եւ է արգելքի պիտի չհանդիպի, վասնզի խորհրդարանական կուսակցութեանց եւ ոչ մէկին կը վերաբերի։ Եթէ Վիէննայի Երեսփ. Ժողովին մէջ վիճաբանութեանց խափանումը շարունակուի այն աստիճան որ խորհրդարանական աշխատութիւնները անկարելի ըլլան, Նախարարութիւնը առանց անոր պիտի գործէ կայս. հրամանագիրներով, հիմնական օրէնքին 14րդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն։

— Հունգարիոյ մէջ Թիցա կոմսին Նախարարութիւնը մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ՝ զինուորական խնդրոյն մէջ ունեցած ընթացքին հետեւանքով։ Երեսփ. Ժողովին մէջ զօրաւոր մեծամասնութիւն մը ունի, որով չի վախնար ծայրագոյն ձախակողմի անհաշտ մասին մեքենայութիւններէն։ Վիճաբանութիւնները խափանողները իրենց առջեւ իբրեւ անոր կէտ պատուար մը պիտի գտնեն մեծամասնութեան միութիւնը եւ երկրին զգացումը որ ձանձրացած է ալ եւս այդ ապարդիւն յամառութենէն։ Հունգարական ազգին մեծամասնութիւնը երախտապարտ է Թիցա կոմսին Նախարարութեանը՝ բանակին նկատմամբ ձեռք բերած յաջողութիւններուն համար։ Լաւ գիտէ թէ ատկէ աւելի կարելի չէր ձեռք բերել առանց հրաժարելու 1867ի պայմանագրութենէն, որ բոլոր չափաւոր միտքերու համար ամենէն ազդու երաշխաւորութիւնն է Հունգարիոյ քաղաքական դիրքին համար պետութեանց Ներդաշնակութեանը մէջ՝ իբրեւ կէս մասը մեծ երկրի մը։

—Ֆրանսայի մէջ Պ. Գոմպի Նախարարութեան կացութիւնը բաւական հաստատուն է, թէ՛ Ծերակոյտին եւ թէ Երեսփ. Ժողովին մէջ անոր մեծամասնութիւն մը ունի։ Հանրապետական կուսակցութեան միութիւնը վստահութիւն կը ներշնչէ Պ. Գոմպի դահլիճին ապագային համար։ Անշուշտ կարծիքի անհամաձայնութիւններ կան այդ միութիւնը կազմող զանազան խումբերուն միջեւ, բայց մինչեւ հիմա դժուարութիւնները իրաւախոհութեամբ կարգադրուեցան։ Ամէնէն ծայրայեղ խումբերը պարտաւորուեցան համակերպիլ այն իրողութեան թէ Ֆրանսայի ներքին քաղաքականութիւնը միայն իրենց բաղձանքին համաձայն պիտի չառաջնորդուի։ Մեծամասնութեան համեմատաբար չափաւոր տարրերն ալ քիչ մը զիջողութիւն ըրին ծայրայեղ տարրերուն, մանաւանդ անոր համար որ գործերու բնական բերմամբ իրողութեանց հաւասարակշռութիւն մը առաջ պիտի գայ կարելի բաներու եւ անիրականալիներուն միջեւ։

—Իտալիոյ մէջ Պ. Ճիոլիթթիի Նախարարութիւնը որ նոր կազմուեցաւ, Երեսփ. Ժողովին մէջ մեծամասնութիւն մը կը վայելէ։ Դահլիճին հետեւած ընթացքը թէեւ իրմէ ուժացուցած է ծայրագոյն ձախակողմը, սակայն նոյնիսկ այդ պատճառով չափաւոր խումբերը յարած են դահլիճին կողմը։ Նախարարութեան զբաղեցնող ամէնէն գլխաւոր գործն է ելմտական խնդիրը, որով իրեն համար շատ կարեւոր է իրեն հետ ունենալ Պ. Լուծաթթիի նման ելմտական գործերու հմուտ անձնաւորութեան մը հեղինակութիւնը։

—Անգլիոյ մէջ Պ. Պալֆուրի Նախարարութիւնը ամէնէն աւելի ոյժ կը գտնէ Պ. Չէմպըրլէնի ժողովրդականութեամբը, որ նախարար չըլլալով հանդերձ, մինչեւ մէկ աստիճան երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ թէ դահլիճին քաղաքականութիւնը, անշուշտ յամրաբար, պիտի հետեւի այն հոսանքին որ Անգլիան մաքսապաշտպանութեան ճամբուն մէջ տանելու երեւոյթը ունի։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Առեւտրական առժամեայ դաշնագրութիւնը.— Պայմանագրութիւնները.— Լրագիրներուն կարծիքը։

Իտալական Թրիպունա եւ Բաբրիա լրագիրները խիստ նպաստաւոր կերպով կը գնահատեն Իտալիոյ եւ Աւստրիոյ Հունգարիոյ միջեւ կնքուած առեւտրական առժամեայ պայմանագրութիւնը, որուն մէջ վերջնական յաջողութեան մը գրաւականը կը տեսնեն։ Թրիպունա կ'ըսէ.

«Կարգադրութեան եղանակը մեծ ճարտարութեան մը եւ ճիգերու կանխատեսութեան փայլուն ապացոյց մը կը կազմէ։ Յուսալի է որ քիչ ատենէն քիմիական «ֆորմիւլ» մը գտնուի որ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ գինիի վաճառականութեան նոր հիմ մը հայթայթէ։ Դրացի Պետութիւնը կը խոստովանի որ մեզի գոհացում մը պէտք է տայ գինիներու մասին եւ Իտալիոյ պահանջումները այնքան չափաւոր են որ անշուշտ պիտի ընդունուին։ Հիմա անհրաժեշտ է պատրաստել վերջնական բանակցութեանց լաւագոյն պայմանները։ Նախարարութիւնը անտարակոյս պիտի կատարէ իր պարտքը։»

Ծիորնալէ տ'Իդալիա, սակայն, այնքան նպաստաւոր կերպով չի խօսիր առեւտրական առժամեայ պայմանագրութեան վրայ, եւ կ'ըսէ.

«Ուրեմն կառավարութիւնը վերանորոգած է դաշնագրութիւնը մինչեւ սեպտեմբեր 30 եւ գինիներու վերաբերեալ յօդուածն ալ մինչեւ յունիս 20։ Կնքուած համաձայնութեան համար հրատարակուած զեկոյցը այնքան յստակ եւ հասկնալի չէ, մանաւանդ ձկնորսութեան պաշտպանութեանը եւ ձիերու ու ոչխարի ներածման մասին ձեռք առնուելիք միջոցներուն համար։ Ինչ որ ալ ըլլայ, բանակցութիւնները մինչեւ հիմա որ եւ է արդիւնքի չեն յանգած։ Ամէն բան իր առաջուան վիճակին մէջ կը մնայ, ինչպէս նաեւ ապագային անորոշութիւնը։»

Գալով Իտալիոյ գաւառային լրագիրներուն, հարաւային նահանգներունը ընդհանրապէս գոհ են, վասն զի Իտալիոյ այդ մասին մէջ յոյս կայ թէ վերջնական բանակցութիւնները եւ գինիներու խնդիրը գոհացուցիչ արդիւնք մը պիտի ունենան։ Իտալիոյ հիւսիսային կողմը լրագիրները աւելի զգուշաւոր են եւ, բացի քանի մը ընդդիմադիր թերթերէ, կը գովեն բանակցութիւնները կատարողները։

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճաբոն.— Լոնտոնի ճաբոնական դեսպանը.— Կարծիքը Ֆրանսայի մէջ.— Պատերազմի երկիւղները։

Լոնտոնէն ուրբաթ օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մէկ քանի լրագիրներու կողմէ Ծայրագոյն Արեւելքի կացութեան մասին հրատարակուած վրդովիչ լուրերու հետեւանքով, Լոնտոնի ճաբոնական դեսպան Հայաշի դերակոմսը յայտարարեր է Ռիւթէրի մէկ ներկայացուցիչին թէ ընդունելով հանդերձ որ Ծայրագոյն Արեւելքի գործերը կարգադրուելու մօտ են, սակայն կացութեան մասին իր կարծիքը փոխուած չէ, ինչպէս ըսին քանի մը լրագիրներ, նաեւ միշտ յուսալի է խնդրոյն խաղաղական կարգադրութիւնը։

—Բարիզէն կը հեռագրեն թէ տեղւոյն քաղաքական շրջանակներուն մէջ միշտ լաւատեսութիւն կը յայտնուի Ծայրագոյն Արեւելքի գործերուն համար։ Այդ լաւատեսութիւնը մանաւանդ հիմնուած է Ռուսիոյ կողմէ տրուած ապահովութեանց վրայ թէ Ճաբոնի հետ պատերազմելէ պիտի զգուշանայ։ Այսու հանդերձ Բարիզի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը խոստովանուի թէ կացութիւնը ծանր է, քանի որ Ճաբոն կը շարունակէ իր զինուորական պատրաստութիւնները, բայց այդ մասին դիտել կը տրուի թէ նոյն պատրաստութիւնները կրնայ ըլլալ որ նպատակ ունենան ազդեցութիւն մը գործել Ռուսիոյ որոշմանց վրայ։

— Պէրլինէն Բարիզ հասած վերջին լուրերը թէ պատերազմի վտանգը թէեւ անմիջական չէ, սակայն մօտալուտ է, խիստ չափազանցուած կը նկատուին, քանի որ Ռուսիա յայտարարած է թէ նոյն իսկ Ճաբոն եթէ Քորէան զինուորական կերպով գրաւէ բարեկարգութիւնը վերահաստատելու նպատակով, ատիկա պատերազմի պատճառ մը պիտի չնկատուի Ռուսիոյ կողմէ, նոյն իսկ ճաբոնական զինուորներուն թիւը բազմաթիւ ալ եղած ըլլայ։ Բարիզի մէջ կ'ըսուի թէ դժուար պիտի ըլլայ խաղաղութեան սիրոյն համար շատ առաջ երթալ։ Ֆրանսայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը յայտարարուի թէ կացութիւնը անշուշտ ծանր է, սակայն բնաւ յուսահատական չէ։

— Վիէննայի լրագիրները շաբաթ օրուան իրենց թիւին մէջ սա հեռագիրը հրատարակած էին Լոնտոնէն. — Ծայրագոյն Արեւելքէն հաղորդուած տեղեկութիւնները յանկարծ դադրեցան։ Այդ պատճառով յոռետես լուրեր տարածուեցան, մանաւանդ թէ Ռուսիա մերժողական պատասխան մը ղրկեր է Ճաբոնի. բայց ոչ ոք գիտէ թէ ո՛վ տարածած է այդ զրոյցները։ Տէյլի Թէլէկրաֆ կարծիք կը յայտնէ թէ լուրերու չգոյութիւնէն սա կը հետեւի թէ հեռագիրները դիտմամբ վար դրուած են։ Երէկուան վրդովիչ լուրերու աղբիւրը գտնելու համար կատարուած խուզարկութիւնները արդիւնք մը չունեցան։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բանակը.— Սպաները.— Ձեռնհաս գրողի մը քննադատութիւնները։

Զինուորական լրագիրները զանազան հրատարակութիւններ կ'ընեն Գերմանիոյ մէջ ծագած դժուարութեան վրայ՝ բանակին համար սպաներ գտնելու մասին։ Նոյն Միլիթարիշէ Պլաթեր տեղեկութիւններ կը հաղորդէ ծանօթ եւ գնահատուած գրող նախկին հարիւրապետ Բլաուզէնի յայտնած գաղափարներուն վրայ։ Հեղինակը ցոյց կու տայ սպաներու մասին առաջ եկած վտանգը բանակին յարատեւ աճելէն։ Բանակը, արդարեւ, հետզհետէ աւելի բազմաթիւ սպաներու պէտք ունի, որով առաջուան պէս կարելի չըլլար սպաները ընտրել, պաշտօնատարներու կամ ազնուականներու զաւակներէն։ Պէտք է ընդունիլ նաեւ սեղանաւորներու եւ վաճառականներու զաւակները, որոնք ուրիշ նկարագիր մը կու տան բանակին։ Ատկէ զատ սպան մրցումնական քննութիւն մը անցընելու հարկին մէջ կը գտնուի. նաեւ անդադար մաքառելու [illegible] համար, ուրկէ առաջ կու գան ջղագրգռեալ վիճակ մը, զինուորներու հանդէպ չափազանց պահանջկոտութիւն մը, ամէն պարագայի մէջ ընկերներու հետ մրցում մը եւայլն։ Բլաուզէն հարիւրապետը կը յարէ որ եթէ կ'ուզուի սպաներու ընտրեալ մարմին մը ունենալ, պէտք է անոնց թիւը չաւելցնել եւ ատոր համար երկրորդական սպաներ աւելցնել դումարտակներուն մէջ՝ դէր-տեղակալներու պաշտօնը թեթեւցնելու համար։ Միանգամայն իբրեւ սպայութեան ընտրելի ներկայացուցիչները ընդունելու համար քննութեան մը արդիւնքէն աւելի բարոյական յատկութիւններու եւ նկարագրի կարեւորութիւն ընծայել։ Զինուորական թերթը համամիտ է Բլաուզէն հարիւրապետին յայտնած կարծիքներուն, սակայն կը յարէ թէ այդ անպատեհութիւնները ուրիշ բանակներու մէջ ալ կան, որով պէտք չէ չափազանց կարեւորութիւն մը ընծայել։ Գալով Բլաուզէն հարիւրապետին առաջարկած պայմանին, այսինքն սպաներու մէկ մասին տեղ ենթասպաներ անուանել, զինուորական թերթը բոլորովին կը մերժէ այդ առաջարկութիւնը, կը յարէ թէ խաղաղութեան ատեն մարզանքներու երկրորդական կէտերուն համար այդ առաջարկութիւնը ընդունելի է, բայց պատերազմի ատեն բոլորովին տարբեր է, վասն զի ենթասպաներուն նկատմամբ ինչ որ ըլլայ, պատերազմի ատեն չեն կրնար սպաներուն ընելիքը ընել, ատոր համար պէտք եղած հեղինակութիւնը, ազդեցութիւն եւ զինուորական դաստիարակութիւնը չունին։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ ուրիշ բան մը պէտք է սպաները պահելու համար այն բարձր դիրքին մէջ, ուր կը գտնուի երեսուն տարիէ ի վեր, հակառակ խաղաղութեան երկար թուականի մը։

ՍՊԱՆԻԱ

Խորհրդարանը.— Նաւատորմը.— Նախարարապետին ծրագիրը։

Մատրիտէն ուղղուած հեռագիրները ինչպէս ծանուցին, Սպանիոյ Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին նիստերը դադրեցան, ելմտացոյցը քուէարկելէ ետքը։ Յունուար 25ին նորէն պիտի գումարուին։ Նախարարապետ Պ. Մաուրա, խորհրդարանին նստաշրջանը բացուելուն պէս, պիտի ներկայացնէ ընտրական բարենորոգման եւ մարտանաւերու շինութեան ծրագիրները։ Այդ առթիւ նախարարապետը յայտարարեր է լրագրական քանի մը ներկայացուցիչներու թէ սխալ է կարգ մը լրագիրներու այն լուրը թէ օտար դրամատէրներու դիմած ըլլայ՝ նոր նաւատորմ մը կազմելու միջոցները ձեռք բերելու համար։ Ահաւասիկ ընդհանուր գիծերը այն նորաձեւ ծրագրին զոր Նախարարութիւնը պիտի ներկայացնէ Խորհրդարանին.— Ա. Շինութիւններ Ֆէրրոլի, Գատիքսի եւ Գարթաճէնի զինուորական նաւաշինարաններուն մէջ, ծախքը 23 միլիոն բեսէթա պիտի չանցնի, Բ. Պաշտպանութիւն նաւահանգիստներու։ Գ. Շինութիւն հետեւեալ զրահաւորներու.— Եօթը զրահաւորներ՝ 14-15,000 թոն տարողութեամբ, երեք յածանաւորներ՝ 10,000 եւ թորփիլանաւ, [illegible] թորփիլահալած՝ ամէնը հարիւր միլիոն բեսէթա ծախքով։ Դ. Զինուորական նաւահանգիստներուն համար ռազմական իրեղէններ՝ 25 միլիոն բեսէթա ծախքով։ Բոլոր շինութիւնները ութը տարիէն պիտի աւարտին։ Ամբողջ ծրագրին գործադրութեան ծախքն է 385 միլիոն։

ՆՇԱՆԱՒՈՐ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐ

Երաժշտական կեանքը Վիէննայի մէջ.— Երեք նշանաւոր արուեստագէտներ.— Անոնց կրքոտութիւնը ու խանդավառութիւնը։

Վերջին մէկ ամսուան մէջ Վիէննացիները երեք համբաւաւոր արուեստագէտներ ծափահարելու բաղդ ունեցան։ Նախ Իզայի ջութակահարը, որ երկու նուագահանդէս տուաւ։ Խանդավառ արտայայտութիւնները այնքան ջերմագին ու երկարատեւ եղան որ ստիպուեցան սրահին լոյսերը մարել ու մթութեան մէջ թողուլ ունկնդիրները, որպէս զի մեկնին։ Մեծանուն արուեստագէտը, քանի մը յաւելուածական կտորներ նուագելէ յետոյ, յայտարարեց թէ, չէր կրնար գոհացում տալ իր վրայ հիացողներու անվերջ կոչերուն։ Քանի մը օր յետոյ, իտալացի թէնոր մը, Պ. Պոնչի եկաւ, որուն վրայ կը խենդենան Վիէննացիները, մանաւանդ Վիէննուհիները։ Հիանալի երգուածք մը ունի, ու իր ձայնը, շատ բարձր, Թամանիոյի ձայնին տեսակէն, ճշմարիտ գոհար մըն է, զոր ճարտարութեամբ կը կիրարկէ երգիչը։ Պէլլինիի, Ռոսինիի, Տոնիզէթթիի կտորները իրարու կը յաջորդեն շատ քաղցր մեղմութեամբ մը, որ կը դիւթէ ազնուական ու միջակաբար դասակարգերու պատկանող կիները, գրեթէ մեծամասնութիւնը ունկնդիրներուն։ Վերջապէս Վիէննայի երաժշտական կեանքին կարեւոր իրողութիւններէն մէկն ալ ամերիկացի երիտասարդ դաշնակահարուհիի մը երեւումն է։ Միս Կուէնտոլէն Էլլան, երաժշտական հանդէս մը տուաւ Մուզիք Վէրայնի մէջ, երաժշտասէրներէ, արուեստագէտներէ ու քննադատներէ բաղկացած ընտրեալ բազմութեան մը առջեւ։ Ամերիկացի դաշնակահարուհին մեծ յաջողութեամբ ներկայացուց Պէթովէնի մէկ սոնաթը, Շոփէնի «Մարշ Ֆիւնէպրը», եւ Պախէ ու Ռիպէնշթայնէ այլեւայլ կտորներ, մերթ դաշնակի մը, մերթ նուագախումբի մը ընկերակցութեամբ։ Միս Էլլան խորհրդաւոր լոյսի մը մէջ բեմ եկաւ. իր երիտասարդական շնորհալի ձեւերը թեթեւօրէն ծածկուած երկար ու ծփուն քօղերով, կեցուածքի, շարժումներու եւ հին պալերու մէջ այնքան յաջողութիւն ունեցաւ որ հանդիսականները ջերմագին ծափահարութիւններ ըրին։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀՍԿԱՅ ՄԸ

Ամերիկայէն դարձ.— Հսկայի մը մարմնոյն մեծութիւնը.— Հսկայի մը արժանի ամուսինը.— Հսկայ զոյգի մը ի նպաստ եղած կտակը։

Անցեալ շաբթու Նիւ-Եորքէն Հավր ժամանեց Հիւկօ անունով անձնաւորութիւն մը, որ թէեւ մեծանուն բանաստեղծին հետ առնչութիւն չունի, բայց ան նուազ նշանաւոր է։ Եթէ երբեք բնութիւնը զայն չէ օժտած քնարերգական տաղանդով, գէթ իր մարմինը այն աստիճան զարգացուցած է որ իր ժամանակակիցներուն ուշադրութեան կ'արժանանայ։ Հսկայ Պաթիստ Հիւկօ, որ տարի մը պտոյտ կատարած է Մ. Նահանգաց մեծ քաղաքներուն մէջ, աննշմար չէ անցած։ Մարմինին անդամները համեմատական են, դիմագիծերը կանոնաւոր, արտայայտիչ թուխ աչքերով. բայց ակռաները փոքր։ Հասակին բարձրութիւնն է 2.30 մեթր, ուսերուն լայնութիւնը 70 սանթիմ, ոտքը՝ 41 սանթիմ, բայց ձեռքը 33 մեթր, իսկ թեւերը բացած ատեն՝ 2.35 սանթիմ, այսինքն հինգ սանթիմ աւելի հասակէն։ Կուրծքին շրջագիծը 1.63 մեթր է, սրունքինը՝ 54 սանթիմ, բթամատը կը ծածկէ 5 ֆրանքնոց մը, իսկ մատնեմատին վրայ անցուած օղակին մէջ կարելի է 10 սանթիմնոց մը մացնել։ Այս հսկան գոհ մնացած է իր համբորդութենէն, ծովախտ չէ ունեցած։ Միայն թէ ծովը շատ յուզեալ եղած օրը քիչ մը խելքը դարձեր է միւս ճամբորդներուն պէս։ Իր բարձր հասակը շատ նեղութիւն պատճառած է այդ հսկային, այնպէս որ վերի կամրջակին վրայ միայն հանգիստ կը պտըտէր եղեր։ Միւս երկու կամրջակներուն մէջ, հասակը կէսառկէս ծռած կը քալէ եղեր։ Իր բնական խցիկին բարձրութիւնը 90 սանթիմ մեծցուցեր է։ Հիւկօ հսկայ կնոջ մը հետ ամուսնանալու վրայ է որուն հետ ծանօթացած է Նիւ-Եորքի մէջ։ Այդ կինը քսանըվեց տարեկան, հարուստ երկրագործներու աղջիկ է։ Հիմա կ'սպասէ ձեռք բերել այն կտակը, զոր Ֆրանսացի մը ձգած է հսկայ զոյգի մը համար։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եզական դաւ մը.— Արկած մը շոգենաւի մէջ.— Ալքոլամոլութիւնը Հոլանտայի մէջ։

Բարիզի Ռիվոլի փողոցին մէջ բնակող բժիշկ մը, տարեգլխի առթիւ եղած կոչունքին իր տան մէջ, նոր կարգով պատրաստուած ուղեղը ուտելու վրայ էին, բժիշկը նշմարեց որ իր սպասուհին՝ անհեթեթ տխուր դէմք մը ունէր։ Քանի մը տարիէ ի վեր իր քով ծառայելուն համար, շատ կը սիրէր զայն։ Իր տխրութեան պատճառը հարցուց։ Սպասուհին յայտարարեց թէ գոհ չէր, որովհետեւ տէրը ալ եւս վստահութիւն չունէր իր վրայ, կարծելով թէ ան խաբէր զինքը, եւ ամէն բան իր ձեռքով կը գնէր։ Բժիշկը աւելի մանրամասն բացատրութիւններ խնդրեց եւ սոսկումով իմացաւ թէ ջրագլխութեան մեռնողի մը ուղեղը, զոր առտուն իր հետ բերած եւ խոհանոցին մէջ դրած էր, ուսումնասիրութեան համար, իբր կերակուր պատրաստուած էր։ Մարդկային այդ ուղեղն էր որ քիչ մը առաջ ճաշակած էին բժիշկը ու իր հրաւիրեալները։ Ամէն ոք սկսաւ նողկանք զգալ, բժիշկին աղջիկը ջղային մեծ տագնապ մը ունեցաւ, իսկ փոքրիկ Բօլ սկսաւ փսխել, ծանր խառն գալարումներ առաջ գալով իր գործարանաւորութեան մէջ։ Իսկ բժիշկը տակաւին չէ մխիթարուած ուսումնասիրութեան համար այնքան գեղեցիկ ուղեղ մը կորսնցնելուն վրայ։

— Մանչէսթրի Էրնէսթ Սիմոն շոգենաւուն մէջ ցաւալի արկած մը պատահեր է։ Նաւաստի մը, քիչ մը ոգելից ըմպելի կուլ տուած ըլլալով, մեքենաներու սրահը մտնել ուզեց, բայց հոնկէ վտարուեցաւ։ Ցասոյ ուզեց ջեռուցման սրահը մտնել, եւ ծխնելոյզը շոգեպատող կաթսային վրայ բացուող դուռնէն մը անցաւ. շոգիի խողովակներու հոն գտնուելուն, մեծ տաքութիւն կը տիրէր հոն։ Անզգոյշ երկրորդ աստիճանը հազիւ իջած, նաւաստին արթուն համախոնեալ ունեցաւ եւ ապահովութեան դռնակին ձողին վրայ ինկաւ։ Տասըհինգ ժամ յետոյ միայն հնոցպան մը նշմարեց որ երկու սրունքներ կան խողովակներու մէջ. տեղ գիտնալով որ կորսուած նաւաստին կը փնտռէին նաւուն մէջ, մինչեւ դիակը ծռեցաւ ու ճանչցաւ զայն։ Նաւաստին մարմինը եփած էր գրեթէ, փորը ու դէմքը այրած անճանաչ կերպով։ Կէս ժամուան աշխատութենէ յետոյ յաջողեցան դուրս հանել դիակը, զոր իրիկուան ծովը նետեցին Բանթրի կղզիին հարաւակողմը։

— Հոլանտայի մէջ գինետուններու առատութիւնը անօրինակ է։ Մինչեւ հիմա կը կարծուէր թէ Լիմպուրկի մէջ Էքթ համայնքը ամէնէն աւելի գինետուն կը պարունակէ իր մէջ, այսինքն 139 գինետուն 6000 բնակչի համար։ Ատիկա բան մը չէ, Սաւրման-Կանթի մէջ (Զէլանտա), պելճիքական սահմանագլուխին մօտ, 123 գինետուն կան 2000 բնակիչներու համար, որով 16 հոգիի մէկ գինետուն կ'իյնայ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Ուլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ մաքսային խորհուրդին անդամ Նէջէթեան Անտոն պէյի։ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Հանրային Պարտքի եւ Ռէժիի վարչութեանց ելմտական քննիչ Զէնօ Ֆարդ պէյի։

— Մանասդըրի նահանգին Բոդաքար գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Եազիճի գայմագամ Րիֆաթ էֆ., որուն յաջորդեց Եազիճի հրամանատար դերգնդապետ Էմին պէյ։

— Գոնեայի նահանգին վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ Պաղտատի նահանգին վերաքննիչ ատեանին նախորդ ընդհանուր դատախազ Ապտուլլահ էֆ.։

— Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Սագըզի Նաիպ Խալիլ էֆ.ի։ Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սկիւտարի եւ Գաթըգիւղի կաթ. Ընկերութեան պաշտօնեաներէն Պ. Պ. Լէոն Պրիգոնի, Լէոբոլտ Մոթիէօյի ու Լէոն Լընուարի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան մաքսային քննիչներէն ֆրանսացի Պ. Տիւպոսքի։

— Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Սաուզատէ Սամուէլ Մոթիանօ էֆ.ի կնոջ՝ տիկին Վիքթորիայի եւ երրորդ կարգի աղջկանը՝ Օր. Իտայի։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ. — Բաղլըճի Կավալճըք գիւղին երեւելիներէն Թոմա, որ Պուլկարիա փախած էր, իր զէնքովը անձնատուր եղեր է։

— Պուլկար փախստականներէն եւ Սէրաքիէ գիւղէն եօթը, Բավիկ գիւղէն՝ երեք, Սթրումճայի Բոսթրօմ գիւղէն՝ երկու, եւ Թոյրանի Քուրքուտ գիւղէն երկու հոգի վերադարձած ըլլալով, անոնց մասին հարկ եղած գործողութիւնները կատարուեր են։

— Դեկտ. 8ին Ճումայի Պալայի Պէշթէրիքէ գիւղին պուլկար ժողովուրդէն այր մը ու կին մը, Սէրաքէ գիւղէն եօթը այր եւ Սթրումճայի Բոյինլէ գիւղէն երկու այր վերադարձած ու տեղական կառավարութեան անձնատուր եղած են։

— Պուլկարիա փախչողներէն Բերին-Վէլիօզը Մալքօ ու Կովրիլ եւ Քաթրոնը Րէսթօ ու Անտոն, Նէէքօ-րի Սիւնկէրնիի Պալա գիւղէն Սթէֆան Ֆուլօ, Մոտոմչինէ գիւղէն Գարա Մանոլ, Ճումայի Պալայի Զէյչինքէ գիւղէն երկու հոգի, Պըրջովա գիւղէն Եուվան Մէլէնքօ որ ասկէ առաջ աւազակներուն միացած էր, եւ Ճումայի Պալայի Րէնքա գիւղէն պուլկար մը զղջալով վերադարձեր են. անոնց նկատմամբ հարկ եղած գործողութիւնը կատարուած է։

— Աւազակներու խումբ մը գիշերուան մթութենէն օգտուելով ուզեր է սահմանագլուխը անցնիլ Պէզօօզլը Բալլիքերի կողմէն, սակայն ընդհարում մը կատարուելով այդ աւազակները բնաջինջ եղեր են։

— Դորանէլէի կողմը գտնուող զինուորական ջոկատը ձերբակալեր է մարդ մը որ փախչելու վրայ էր։

—Բելթարնաքի շրջակայ անտառներուն մէջ պուլկար աւազակներու եւ կայս. զինուորներու միջեւ ընդհարում մը կատարուելով, աւազակներէն երկուքը ձերբակալուեր են։

ՍԱՖԻԱՅԻ կայս. գոմիսէր Ալի Ֆէրրուխ պէյ, որուն Սաֆիա վերադարձած ըլլալը ծանուցուեցաւ, դեկտ. 21ին տեսակցութիւն մը ունեցեր է Պուլկարիոյ նախարարապետ ու արտաքին գործոց նախարար Բեդրով զօրավարին հետ։

ՀԱՑԻՆ ԳԻՆԸ.—Հացագործները, ինչպէս ծանուցուեցաւ, քաղաքապետութենէն արտօնութիւն խնդրեցին հացին գինը հինգ փարա աւելցնել, ալիւրը սղած ըլլալուն համար։ Խնդիրը Մեծ-Եպարքոսութեան մատուցուած ըլլալով, պետական խորհուրդին քաղաքական ճիւղին յանձնուեցաւ՝ քննուելու համար։ Նոյն խորհուրդը, երկար խորհրդակցութիւններէ ետքը, որոշեց որ, ինչպէս ասկէ առաջ կայս. Իրատէ մը հրամայուած էր, նախահացերը տեղական ալիւրներէ պատրաստուին եւ գիներու բարձրացումը ըստ այնմ կատարուի։ Այս որոշումը տեղեկագրուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԻԱՑՈՒՄԸ.— Գերմանիոյ եւ Պէլճիքայի կառավարութիւնները որոշեցին օսմ. հանրային պարտքի միացումի նոր արժեթուղթերը առանց դրոշմաթուղթի տուրքին ենթարկելու ընդունիլ Պէրլինի ու Պրիւքսէլի սակարաններուն մէջ։

ՏԱՂԿԱԽՏԸ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՍՏԸ.— Պետական խորհուրդը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, խորհրդակցութիւններ կատարելով, ծաղկախտի պատուաստին կանոնագիրը կարգ մը փոփոխութիւններու ենթարկեց։ Նոր տրամադրութեանց համաձայն, նահանգներու մէջ պատահելիք ծնունդներու մասին ծնողքները մինչեւ վեց ամիս պարտաւոր պիտի ըլլան տեղեկութիւն հաղորդել թաղերու իմամներուն եւ մուխթարներուն, որոնք թաղապետութեանց պիտի դիմեն, պատկանեալ պաշտօնեաներն ալ պիտի պատուաստեն նորածինը։ Օսմ. բոլոր հպատակները պարտաւոր պիտի ըլլան հինգ տարին անգամ մը պատուաստուիլ։ Պատուաստի գործողութիւնը ձրի պիտի կատարուի։ Նահանգներու մէջ պատուաստի վկայականները պատուաստը կատարուելէն ութ օր ետք եւ պատուաստը բռնած ըլլալը հաստատուելէն ետքը պիտի տրուին։ Եթէ պատուաստը չբռնէ պիտի կրկնուի, մինչեւ որ յաջողի։ Պատուաստը չբռնողներուն վկայական պիտի չտրուի։ Թաղեցողները օրէնքին տրամադրութեանը պիտի ենթարկուին։ Վիլայէթներու տեղական կառավարութեանց կողմէ՝ թաղապետութիւնները վիճակագրութիւններ պիտի պատրաստեն։ Պատուաստի պաշտօնեաները եթէ տրուած տեղեկութեանց կարեւորութիւն չտան ու պատուաստի հիւթերը չղրկեն, եւ եթէ այդ պարագային հետեւանքով ծաղկախտ երեւան ելլէ եւ մահեր պատահին, պատասխանատուները, կեանքի կորստեան պատճառ եղած նկատուելով, օրէնքին տրամադրութեանը պիտի ենթարկուին։ Երբ տեղ մը ծաղկախտ երեւան ելլէ, մասնաւոր պաշտօնեաներ պիտի ղրկուին, նորէն պատուաստ պիտի կատարեն, վարակեալ տեղերու շուրջն ալ շղթայ մը պիտի հաստատեն։ Երբ տեղ մը պատուաստի պաշտօնեաներ երթան եւ այդ տեղի բնակիչները չուզեն իրենց զաւակները պատուաստել տալ կամ երեւան չհանեն, պիտի պատժուին, սակայն այդ պաշտօնեաներուն ժամանումը իմամներու, հոգեւոր պետերու եւ մուխթարներու կողմէ իմաց պիտի տրուի ժողովուրդին։ Վարժարանները եւ արհեստանոցները ընդունելիքները պարտաւոր պիտի ըլլան պատուաստի վկայական ցոյց տալ, որուն թուականը եթէ հինգ տարիէն աւելի ըլլայ, նորէն պիտի պատուաստուին եւ կրկին վկայական ցոյց տալէ ետքը միայն պիտի ընդունուին։ Օթէլներու, խաներու, սրճարաններու մէջ եւ այլն սպասաւորները պէտք է պատուաստի վկայական ցոյց տան այդ տեղերու տէրերուն։ Հակառակ պարագային պիտի չընդունուին եւ միանգամայն, իբր եւ ախտին ճարակման պատճառ եղող, պիտի պատժուին։ Գործարաններու մէջ աշխատող բոլոր վարպետները ու գործաւորները պատուաստուած պէտք է ըլլան, հակառակ պարագային պիտի չկրնան աշխատիլ, մինչեւ որ վկայական ցոյց չտան։ Օսմ. երկիրները եկող գաղթականներն ալ բնակութիւն հաստատելիք տեղերը պիտի պատուաստուին։ Վաճառականութեան համար օսմ. նահանգներուն մէջ ուղեւորութիւն կատարողները մինչեւ որ պատուաստի վկայական ցոյց չտան, պիտի չկրնան անցագիր առնել։ Իմամները, հոգեւոր պետերը եւ մուխթարները կառավարական զանազան պաշտօնատուններու համար իլմուխապէր տալու առթիւ պատուաստի վկայական պիտի պահանջեն իրենց դիմողներէն եւ այդ վկայականը տեսած ըլլալնին պիտի նշանակեն իլմուխապէրին մէջ։ Ատոր հակառակ գործող իմամները, հոգեւոր պետերը եւ մուխթարները օրէնքին տրամադրութեանը պիտի ենթարկուին։ Ծնունդները եւ չպատուաստուածները ժամանակին պատկանեալ պաշտօնեաներուն իմաց չտուողներէն եւ կամ պատուաստ կատարել չուզողներէն, Իտարէի ժողովներու կողմէ տրուած որոշման համաձայն, դրամական տուգանք առնուելով թաղապետական սնտուկներուն պիտի յանձնուի։ Պատուաստի հիւթերը ժամանակին չղրկողներէն, բժշկական վարժարանին առողջապահական խորհուրդին կողմէ տրուելիք որոշման վրայ, դրամական տուգանք պիտի առնուի։ Պատուաստի պաշտօնեաները իւրաքանչիւր ժամուան համար եօթնուկէս ղրուշ ճամբու ծախք պիտի ստանան։ Կառավարական պաշտօնեաներու վիճակագրութեանց արձանագրութիւնները կատարելու համար ալ պատուաստի վկայական պիտի պահանջուի։ Այս որոշումները պարունակող տեղեկագիրը մատուցուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

ՄԱՐԱՇԻ ու Զէյթունի միջեւտեղը եւ Ճիհան գետին վրայ Համիտիէ անուն կամուրջ մը շինուելով, այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ եղած են Վեհ. Սուլթանին համար։ Կամուրջին երկայնութիւնն է 118 մեթր եւ ամբողջական լայնութիւնը՝ չորս. ինը կամար ունի եւ հիմերը քարուկիր են։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ նոյեմբեր ամսուան հասոյթն է 871,174 ղրուշ, անցեալ տարի 854,532 էր եւ նախորդ տարի ալ 892,114։ Ներկայ տարուան ամբողջ հասոյթը, մարտէն մինչեւ նոյեմբերի վերջ, եղած է 10,096,831 ղրուշ, անցեալ տարի էր 11,057,855 եւ նախորդ տարին 10,057,855։

ՄԱԽՍՈՒՐԻԷՆ. — Ծովային նախարար Հէլմի փաշայի կողմէ պատրաստուած ծրագրի մը համաձայն, Մախսուրիէի քառասունի երկու հին շոգենաւերը ծախուելով եւ 27,000 ոսկիի ալ փոխառութիւն մը կատարուելով գոյանալիք հասոյթէն, հինգ նոր շոգենաւեր պիտի գնուին։ Ատոնց երեքը պիտի յատկացուին Այսթէֆանօսի, Մաքրիգիւղի, Սամաթիոյ, Եէնիգաբուի եւ Գումգաբուի գիծերուն, իսկ երկուքն ալ Մուտանեայի։ Այսթէֆանոսի, Մաքրիգիւղի, Սամաթիոյ, Եէնիգաբուի եւ Գումգաբուի առջեւ երկաթէ նաւամատոյցներ պիտի շինուին երեսուն հազար ոսկիի ծախքով։

ՐԻԶԱ ՓԱՇԱ, գաղթականներու ընդհանուր յանձնաժողովին ատենապետը, հիւանդ ըլլալով քանի մը օրէ ի վեր բացակայ կը գտնուի իր պաշտօնատեղիէն։

ՍԱՄՈՍ ԿՂԶԻՆ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Այտընի նահանգին կուսակալի օգնական Ասըմ պէյ Սամոս պիտի ղրկուի՝ կարգ մը քննութեանց կատարման համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ կնեազը, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, պատերազմական նախարար Սավով զօրավարին հետ, անցեալ օր այցելեց Ռուսիոյ կողմէ եղած նուէրները պարունակող թանգարանը՝ զինուորական ակումբին մէջ։ Այդ առթիւ զօրավար Ռատքօ

Տէշիմէրէլ նոյն նաւերներուն վրայ բռնախօսութիւն մը արտասանեց։ Ռուսիոյ բանակէն դէր-գնդապետ Բրէյվին որ այդ նաւերները Սոֆիա տանելու պաշտօնը ունէր, ներկայացաւ Ֆէրտինանտ իշխանին որ Ալեքսանդր պատուանշանի ասպետութեան աստիճանը տուաւ անոր։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը Ռումանական Թագ պատուանշանին երկրորդ կարգը տուաւ Սալթէնիք վարժարանին տնօրէն Ապտիւլրրահման պէյին։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանատան խորհրդական Պ. Ուիթհէտ որ նոյն պաշտօնին կոչուած է Պէրլինի մէջ, երէկ առտու արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի ապարանքը գնաց եւ Կ. Պոլսէն մեկնելուն առթիւ իր հրաժեշտ ողջոյնը մատոյց,

ՇԻՕՏՐԱՅԻ նախորդ կուսակալ ու հրամանատար վախճանեալ Փէրիգ Շէվքէթ փաշայի ընտանիքին ամսական գանձէն ալ ութ հազիւր ղրշ. ամսաթոշակ յատկացուեցաւ, կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ԽՆՈՒՍ գաւառակին գայմագամ Իսմայիլ պէյ ու նախկ Հասան Ֆէհմի էֆ. կ'ըսէ Սապահ, իրենց յոռի ընթացքին համար դատաստանի պիտի ենթարկուին, կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ կը գրեն մեզ.— «Առաւօտները շատ լաւ են։ Բամպակին գինը այս տարի նմանը չտեսնուած կերպով բարձրացաւ, քարիւղն ալ շատ բարձր գնով կը ծախուի։ Օդերը շատ լաւ կ'երթան. անձրեւները առատ են։ Արջառներու հիւանդութիւնը դժբաղդաբար կը ճարակէ Ատանայի կարգ մը գիւղերուն մէջ, եւ այս պատճառաւ գիւղացիք բաւական արջառ կորսնցուցին։»

ՌՈՏՈՍԹՕՅԷՆ կը գրեն մեզ. —«Երեքշաբթի գիշեր ժամը 10ի ատեն Ռոտոսթօյի Բէզմիւր Բազար կոչուած թաղը, Ահմէտ պէյ Պոյիրի մօտերը փուռէ մը հրդեհ ծագելով, կէսը գտնուած տուն մը և նպարավաճառի խանութ մը հրոյ ճարակ եղան։ Հրդեհը ուշ իմացուած ըլլալուն պատճառաւ՝ արդէն բաւական տարածուած էր՝ երբ ջրհանկիրները հասան 4-500 ոսկիի վնաս մը կ'ենթադրուի։»

Կ. ՊՈԼՍՈՅ մէջ հաստատուելիք հանքաբանութեան վարժարանին ուսման ծրագիրը պատրաստուելով, մատուցուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին որ քննութեան ձեռնարկեց. նաեւ հրաման տրուեցաւ շուտով բանալ այդ վարժարանը։

ՕՆՆԴԱԲԷՐ կիներու յատուկ հիւանդանոցի մը հաստատման մասին հրահանգ տրուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին, որպէս զի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին այդ հիւանդանոցը շուտով հաստատելու համար։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան լուր տրուած ըլլալով որ, կ'ըսէ Սապահ, Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատան պաշտօնեաները դրամական պարգեւներ կը ստանան Հիճազ երթալիք ուխտաւորներէն, քննիչ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ քննութիւն կատարելով հաստատեց թէ տրուած այդ տեղեկութիւնը անհիմն է։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան պաշտօնարանին վրայ աւելցուելիք չէնքը աւելի պիտի ընդարձակուի։

ՀԱՆՔ.— Ատաբազարի Սըրթ Սու անուն տեղը գտնուած արծաթախառն կապարի ու պղինձի հանքին շահագործման համար մենաշնորհ տրուեցաւ վաճառական Մուսթաֆա էֆ.ի.

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքական Փոխանորդը, գործակատարի օգնականին հետ, երէկ, կեդրոնական բանտը գնաց եւ Ծնունդի տօնին առթիւ դրամական նուէրներ բաշխեց յոյն բանտարկեալներուն։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ մաքսատուներ բերուած անասուններէ տասը ղրուշ կ'առնուի եւ ուրիշ տուրքեր ալ կը գանձուին, եւ նկատելով որ այդ պարագան միսին գիներուն սղելուն պատճառ կ'ըլլայ, գրեց պէտք եղած տեղերը՝ օրէնքին տրամադրութեան համաձայն գործել եւ աւելորդ դրամ չգանձել։

ԿՈՒԻՍՏՕ ԿՈՒԻՋԻՈԼԻ ՄԱՐԲԻԶԸ, իտալական պատուիրակ Հանրային Պարտքի վարչական խորհուրդին մէջ, ծանրապէս հիւանդ է։

ԲԱՂԱԲԱՑԻՆ անասնաբուժական վարժարանին տնօրէն հազարապետ Մուսթաֆա Ասիֆ պէյ, [illegible] իրիկունը մեռաւ։

ՍԿԻՒՊԻ ՄԵՏՐՈՊՈԼԻՏԸ.— Յունական լրագիրները կ'ըսեն թէ Սկիւպի յունական մետրապոլիտութեան պաշտօնին ընտրելի նշանակուած է Աթոռոյի կրօնականներէն Տ. Վիկէնտէոս։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիի Ընկերութեան 51-րդ շաբթուան հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար սապէս եղած է.— Հայտար Փաշա-Էնկիւրիի գիծ (578 քիլոմէթր) 8,224 փր. նախորդ տարիէն 3,244 պակաս եւ միւս շաբաթներէն ալ 3,545։ Էսկիշէհր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 4,551, անցեալ տարիէն 1,185 աւելի եւ միւս շաբաթներէն 1,884 պակաս։

ՀԱԼԷՊԷՆ կը գրեն թէ քոլէրան գրեթէ անհետացած կրնայ նկատուիլ, բայց տակաւին մէկ-երկու դէպքեր կը պատահին։ Անձրեւ շատ քիչ կը տեղայ, բայց կը կարծուի որ յունուարի մէջ այդպէս չըլլայ։ Երաշտութեան հետեւանքով ցորենի ու գարիի գիները հարիւրին քառասուն բարձրացած են։ Ոչխարներն ալ չեն կրնար խոտ գտնել արօտավայրերուն մէջ։

ԹՈՒՐՇՈՒՃԻՒՆ ՆՈՐԱԿՈՒՐԸ.— Սիրքէճիի կողմը Թուրշուճը Ալի, [illegible] օրը, մեծ խնամքով կերակուր մը կը պատրաստէ եւ սանը կրակարանին վրայ կը դնէ։ Երբ ճաշելու ատենը կու գայ, կը մտածէ կաղամբի թուրշի ալ՝ իւսին ուտել. ուստի խանութին ներքին մասը կ'երթայ թուրշին պնակի մէջ դնելու եւ երբ կը վերադառնայ, ապշած կը մնայ. սանը անյայտացած էր կրակարանին վրայէն. պնակը ձեռէն կ'իյնայ, բայց ի՛նչ օգուտ իր այնքան խնամքով պատրաստած կերակուրը ուրիշին ստամոքսը իջած էր։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՕՍՄ. ՓՈՓՈԽԵԱԼ ՊԱՐՏՔԻ

Երկաթուղիի պարտաթուղթերու կտրօնի թերթին անջատումը

Օսմ. Կայս. Պանքան, Ղալաթիոյ մէջ, սովորական ամէն օր պիտի ընդունի, բաց ի ուրբաթէ, ժամ 10էն մինչեւ իրիկուան ժամ 3, իրեն ներկայացուելիք երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կտրօնի թերթին անջատման եւ երկու փր. փոխարժէքին գանձման համար։ Այդ պարտաթուղթերուն հետ պէտք է ներկայացուին թուագրեալ պորտրոներ, կրկին օրինակ եւ կարելի եղած ճշդութեամբ պատրաստուած։ Անընթեռնելի կամ աւրուած եւ նորէն գրուած թուանշաններ պարունակող պորտրոները պիտի մերժուին։ Պորտրոնները պէտք է թուական ունենան եւ օրինաւոր կերպով ստորագրուած ըլլան։ Հասցէին հետ պէտք է պարունակեն նաեւ ներկայացնողին անունը եւ մականունը։ Պանքան ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ կը դնէ պորտրոյի օրինակներ։ Պաշտօնեաները պիտի պատրաստեն պորտրոն, երբ ներկայացնողը կարող չըլլայ։ Պարտաթուղթերու յանձնումին փոխարէն պանքան անուանական ստացագիր մը պիտի տայ՝ ցոյց տալով այն պայմանաժամը որու միջոցին Պանքան պիտի կատարէ ներքին գործողութիւնները եւ ճշդումը։ Այդ ճշդումը կատարուելէ յետոյ իրենց տէրերուն սովորական պայմաններով ետ պիտի տրուին այն պարտաթուղթերը որոնք վիճակահանութենէ ելած են եւ կամ անվաւեր։ Որոշուած պայմանաժամը աւարտելէն ետքը Պանքան այդ ստացագիրները ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ պիտի դնէ երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կտրօնի թերթը անջատուած, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր պարտաթուղթի համար երկու փր.ի փոխարժէքը։

* * *

ԱԶԴ

Հարիւրին չորս տոկոսով «Բրիւրիթէ Թօմպաք» օսմ. պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 10 կտրօններ որոնց վճարման պայմանաժամն էր 1898 փետրուար, մինչեւ 1904 փետրուար 1/14 եթէ չներկայացուին, անվաւեր պիտի նկատուին։

31 դեկտ. 1903 3—12

* * *

1896ի 5 % Օսմ. պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1904 յունուարին աւարտող թիւ 15 կտրօնը պիտի վճարուի յունվ. 1/14էն սկսեալ, Օսմ. Կայս. Պանքային Կ. Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի կիչէներէն։

* * *

4 % մաքսային փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1904 յունուարին աւարտող թիւ 2 կտրօնը պիտի վճարուի 1904 յունվ. 1/14էն, Օսմ. Կայս. Պանքային Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի կիչէներէն։ 1—4

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ. — Ամերիկեան որթատունկ ձեռք բերել փափաքողները պէտք է ներկայ դեկտ. ամսոյ 1էն սկսեալ մինչեւ յառաջիկայ փետրվարի վերջը (Հ. Տ.) դիմեն Պ. Էքէրլէնի, որ տնօրէնն է Գըզըլ Թօփրագի եւ Էրէնքէօյի միջեւ գտնուած որթատունկի պատուաստման վարժարանին։ Այս որթատունկերը մինչեւ 5000 հատ ձրի կը տրուին, նախորդ տարիներու նման։ Հետեւաբար պէտք ունեցողները հարկ է որ իրենց խնդրանքը ընեն անմիջապէս, որովհետեւ մինչեւ առ առաւելն փետրվարի վերջը որոշեալ պայմանաժամէն ետքը եղած ո եւ է խնդրանք նկատողութեան չպիտի առնուի։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

13/26 դեկտ. 1903 7—8

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ

(ՎԻԷՆՆԱՅԷ, ԲԱՐԻԶԷ)

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

կանանց հիւանդութեանց, մանկաբարձ, վիրաբոյժ

Բերայի դարմանատունը փոխադրած է կրկին Բերա Սագըզ Աղաճ փողոց, թիւ 26, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէն վերջ ժամը 1—4 (Ը. Ն.)։

Ժամադրութեամբ՝ կէս օրէն առաջ։

Կարօտ հիւանդները կը դարմանէ Բերայի (Սբ. Երրորդութեան եկեղեցւոյ) Ազգասիրական դարմանատունը՝ ամէն հինգշաբթի առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Ծանօթ.— Վիրաբուժական, ուղղամարզական (orthopédique), ծննդաբերական եւ ամէն կերպ արգանդի հիւանդութեանց շատ կարեւոր գործողութիւնները ենթականերու տուներուն մէջ՝ կատարեալ ապահովութեամբ եւ մեծ յաջողութեամբ կարենալ կատարելու համար՝ գիտական ամենավերջին մեթոտներու համապատասխանող կատարելագործեալ գործիքներու մանրամասն ամբողջութիւնը հոգացուած է։

ԴԱՇՆԱԿԱՑԱՐԴԱՐ (ACCORDEUR)

Միհրան Բաղտասարեան պատրաստ է դաշնակներ accord ընելու չափաւոր գնով։ Դիմել Ներսէս Փափազեան ապարան, Սուլթան Համամ, Քիւչիւք Ալըր էֆ. խան։ 1—3

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Էջմիածնէն տակաւին Ս. Պատրիարք Հօր հեռագրին պատասխանը հասած չէ։ Միւս կողմէն մինչեւ դեկտ. 15 նամակ եւ պաշտօնագիր հասած է Պատրիարքարան եւ Ս. Հայրապետին կողմէ ռուս կառավարութեան տրուած վերջին խնդրագրին պատճէնը հաղորդուած է։

— Ս. Պատրիարքը երէկ իրիկուն Պատրիարքարանի մէջ գիշերեց եւ այս առտու, Ս. Ստեփաննոսի տօնին առթիւ կը նախագահէ Մայր եկեղեցւոյ արարողութեանց։

— Ատանայէն կը գրեն մեզ, թէ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին կարգադրութեամբ՝ Սիսի Մայրավանքին քանի մը սենեակները նորոգելու ձեռնարկած են տեղացի ազգայինները։ Նորընտիր Գաւառ. Ժողովին հաստատումը ծանուցանող Կաթողիկոսական կոնդակը Ատանա հասնելուն պէս, ժողովը պիտի ձեռնարկէ առաջնորդի ընտրութեան։

— Տրապիզոնի առաջնորդին վերաբերեալ հասած գրերը արդէն Խառն Ժողովին մատուցուած են. սակայն Խառն Ժողովը նիստ չկրնալով գումարել վերջերս այդ գրերու նախաքննութիւնը յանձնուած է Տ. Վահրամ Մանկունի Սրբազանի, որպէս զի ի հարկին Տ. Եղիկ Վ.էն ալ անձամբ տեղեկութիւն առնէ։

—Ռոտոսթօյի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ դեկտ. 24 թուով. — «Ս. Թորոսի Թաղի Թաղ. Խորհուրդը՝ փափաքելով ժողովուրդի եկեղեցասիրութիւնը վառ պահել, այս օրերս գովելի նախանձախնդրութիւն մը կը ցուցնէ, իր վերջին նիստին մէջ որոշեր է յառաջիկայ տօնական օրերու առթիւ քարոզիչ վարդապետ մը հրաւիրել Ռոտոսթօ եւ իր այս մտադրութիւնը Առաջնորդարանի շրջանակներուն մէջ ալ ջերմ ընդունելութիւն գտնելով, կը լսենք թէ՝ անմիջապէս գրուեր է Պատրիարքարան, որպէս զի օր առաջ փութացուի յարմար քարոզիչ մը առաքելու. ամենէն յարմար եկեղեցականը՝ ըստ մեզ՝ Մուշեղ Ծ. վրդ. Սերոբեանն է, Արաբկիրի Պատր. նախորդ Տեղապահը, որուն հմուտ գրիչը, ծանօթ անշահախնդրութիւնը եւ Արաբկիրի մէջ անցուցած 5—6 տարուան արդիւնալից պաշտօնավարութիւնը արդէն գովարժ համբաւ մը հիւսած են իր շուրջը։ Ուրախ ենք յայտնելու որ պաշտօնական եւ ոչ պաշտօնական անձնաւորութիւններ՝ ինչպէս եւ իր բազմաթիւ համակիրները ջերմապէս փափաքող են եւ զինքը գոհ ձգելու համար ամէն ձեռնտուութիւն ընելու տրամադրութիւն կը յայտնեն։ Թաղ. Խորհուրդի այս որոշումը գնահատելի կը գտնենք եւ վստահ ենք որ Պատրիարքարանն ալ հարկ եղած փութկոտութիւնը պիտի ցուցնէ յիշեալ համակրելի վարդապետը ժամ առաջ Ռոտոսթօ ուղարկելու մասին։»

— Մայր Եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդը նկատելով որ երկսեռ վարժարաններու ուսանողաց մէջ կը գտնուին շատ մը աղքատ տղաքներ որո՛նք զուրկ են գրենական պիտոյքներէ, զգեստէ եւ կօշիկէ, այդ գործը գլուխ հանելու համար վարժարանին խնամակալուհի անուաներ է Տիկին Մաքրուհի Ի. Իբրանոսեանը եւ զայս ի պաշտօնէ ծանուցեր է նոյն ազնիւ տիկնոջ, կոչում ընելով անոր բարեսիրութեանը։

— Գումգաբուի չորս Թաղերու Աղքատախնամը վերահաս ձմեռն եւ յառաջիկայ տօնական օրերուն առթիւ աղքատաց ածուխ եւն. պիտի բաշխէ յառաջիկայ երկուշաբթի։

— Երեւանէն կը գրեն թէ քաղաքագլուխ ընտրուեր է Պ. Գաբրիէլ Մնացականեան։

— Թիֆլիզէն կը գրեն թէ Ս. Էջմիածնի Պրոկուրոր կարգուեր է ռուս փաստաբան մը որդին՝ որ իր հօրը հետ հրէութենէ դարձած է։ Նոր պրոկուրորը յունուար 1ին պաշտօնի պիտի սկսի եւ բաւական ատենէ ի վեր հայերէն կը սորվի եղեր։ Կառավարութիւնը սկսեր է գանձել գրաւուած եկեղեցական կալուածներու ամսականները։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ այրի Տիկին Մաքրուհի Մ. Լօքմակէօզեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս. Տէր եւ Տիկին Նշան էֆ. Լօքմակէօզեան 162 ղրշ.։ Տէր եւ Տիկին Միհրան էֆ Շամլեան ի Պրուսա 108 ղրշ. Տ. եւ Տիկին Բարունակ էֆ. Նազալեան 108 ղրշ.։ Այրի Տիկին Նոյեմզար Ց. Քէրէսթէճեան 108 ղրշ.։ Այրի Տիկին Ազնիւ Թ. Լօքմակէօզեան 108 ղրշ.։

— Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Գաբրիէլ էֆ. Կիւմիւշճեանի դուստր Օր. Ֆուլիկ Կիւմիւշճեանի ընդ Մկրտիչ էֆ. Աստեանի ամուսնութեանն առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Երուանդ էֆ. Փափազեան։

— Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Սարգիս էֆ. Թէլիֆէեանի ընդ Օր. Հայկանոյշ Գուլթնեանի ամուսնութեանն առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են։ Յակոբ էֆ. Թօրալեան 108 ղրշ. Լեւոն էֆ. Դէօրդեան 108 ղրշ.։

— Սթամպօլեան եղբարց վաճառատան հինաւուրց պաշտօնեայ հանգուցեալ Մատաթիա էֆ. Մատաթեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են։ Տեարք եղբարք Սթամպօլեան 216 ղրշ.։ Տեարք եղբարք Պալթաեան 54 ղրշ.։ Գրիգոր էֆ. Էվրէննեան 108 ղրշ.։

— Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Պօղոս եւ Սարգիս էֆէնտիք Պուրմաեան յ'Ատաբազար իրենց եղբօր Սեդրակ էֆ. Պուրմաեանի ամուսնութեան առթիւ բարեհաճած են նուիրել Հիւանդանոցիս երեքհարիւր ղրշ.։

— Հանգուցեալ Այրի Տիկին Մաքրուհի Լօքմակէօզեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Տէր եւ Տիկին Բարթիկ էֆ. Լօքմակէօզեան 108 ղրշ.։ Տէր եւ Տիկին Ռուբէն էֆ. Եպէեան 108 ղրշ.։ Լեւոն եւ Սիմոն էֆ. Շամտանճեան 108 ղրշ.։

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Աղքատախնամս կը փութայ ծանուցանել թէ հոկտեմբեր 4էն մինչեւ այսօր հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.— Նշան էֆ. Գուրպալեանի մահուան առթիւ 50 ղր. Գրիգոր էֆ. Կորոպետեանի մահուան առթիւ 40, Ս. Յարութիւն եկեղեցիի Մկրտութեանց առթիւ 25, Յովհաննէս էֆ. Բիւսկիւլեճեանի մահուան առթիւ 20 Ղազար էֆ. Ղամալեանի մահուան առթիւ 10, Տիկ. Աննա Լսանեան մէկ ոչխար, Նշան էֆ. Գազազեան մէկ ոչխար, Նշան էֆ. Սեֆէրեան՝ Ս. Յակոբայ տօնի առթիւ մառոլ, փիլաւ, միս, եւ հաց, Արտաշէս էֆ. Փրնտըքլեան՝ 5 ծրար ֆանելա տարեգլխոյ առթիւ կարօտ աղքատաց բաշխելու համար, Տիկին Լսանեան 59 կանգուն կերպաս կարօտ աղքատաց բաշխելու համար։

Ազնիւ նուիրատուաց մատուցանելով բազմաթիւ հիւանդաց եւ կարօտելոց շնորհապարտ զգացմանց հաւաստիքը։

Ի դիմաց Աղքատախնամի

Ատենադպիր Ատենապետ
Ռ. ՍԱՄԻԿԵԱՆ ՏՔԹ. Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ

Յառաջիկայ կիրակի իրիկուն, Ինիոն Ֆրանսէզի սրահին մէջ երաժշտական սիրուն հանդէս մը պիտի տրուի, նախագահութեամբ հելլենական դեսպան Պ. Կրիբարիսի։ Այրերէ եւ կիներէ բաղկացած մեծ խմբերգ մը յունական 26 կտոր ժողովրդական եղանակներ պիտի երգէ։ Սոլոներ ալ պիտի երգուին։ Վեհ. Սուլթանին ձօնուած երգով մը պիտի սկսի այս երաժշտական հանդէսը։ Գիներն են առաջին կարգ 40 ղրուշ, երկրորդ կարգ 20 ղրուշ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼ)

ԾԱՑՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ
ԱՆՆՊԱՍՏ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 5 յունուար. — Թօքիոյէն կը հեռագրեն Սթանտարտի թէ տեղւոյն կէս-պաշտօնական լրագիրները Ռուսիոյ ու Ճափոնի յարաբերութեանց խզումը կատարուած իրողութիւն մը կը համարին։

— Վլատիվոսթոքի մէջ պատերազմի պատրաստութիւնները փութով առաջ կը տարուին։

ԲԱՐԻԶ, 6 յունուար. — Սէօլէն կը հեռագրեն Հավասի թէ ռուսական երկու յածանաւակներ Չեմուլփոյի առջեւ կը գտնուին. նաեւ անգլիական երկու եւ ամերիկեան մէկ յածանաւակներ։ Այդ մարտանաւերուն սպաները կը յայտարարեն թէ մինչեւ որ տագնապը վերջանայ հոն պիտի մնան։

— Թօքիոյէն մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ճափոն առաջարկեր է Ռուսիոյ՝ կարգադրել Չինու, Քորէայի եւ Մանչուրիոյ մէջ Ճափոնի շահերուն վերաբերեալ խնդիրները, գոյութիւն ունեցող դաշնագրութեանց համաձայն։ Ռուսիա պատասխաներ է, մերժելով քննել Մանչուրիոյ վերաբերեալ խնդիրը. նաեւ առաջարկելով չէզոք գօտի մը հաստատել Քորէայի մէջ, որով այդ երկրին մէկ երրորդ մասը Ճափոնի ձեռքէն կ'ելլէ։ Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ Ճափոն չի կրնար ընդունիլ այդ տեսակ կացութիւն մը։

ՊԻՃԸՐԹԱ.—«Տիմիթրի-Տոնսքոյ» ռուս յածանաւակը ճամբայ ելաւ երկու թորփիլահալածներով։

ԹՕՔԻՕ.—Ռէօյթէր կը ծանուցանէ թէ Վլատիվոսթոք գտնուող ռուսական բոլոր մարտանաւերը ճամբայ ելած են, դէպի Բորթ-Արթըր։

—Նոյն գործակալութիւնը կը յարէ թէ Ռուսիոյ պատասխանը տակաւին հասած չէ։

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ.— Ռէօյթէր կ'իմանայ թէ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը յայտարարեր է որ որոշած է բոլորովին չէզոք ընթացքի մը հետեւիլ ռուսաճափոնական վէճին հանդէպ եւ չմիջամտել երբ թշնամութիւններ ծագին այդ երկու երկիրներուն միջեւ։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ.— Հարաւային Բեւեռին երկրախոյզ Նորտէնշէօլտ եւ ընկերները իրիկուան հոս ժամանեցին։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 6 յունուար. — Լրագիրները կը հրատարակեն Թօքիոյէն առնուած հեռագիրներ՝ ծանուցանող թէ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ յարաբերութեանց խզումը կատարուած իրողութիւն մըն է։ Ճափոնական զինուորներ գրաւելու վրայ են Քորէայի քանի մը կարեւոր կէտերը։

ԼՈՆՏՈՆ. — Անգլիոյ թագաւորը դիմումներ ըրաւ Ռուսիոյ կայսեր մօտ, որպէս զի Ճափոնի հետ կռիւ մը տեղի չունենայ։

ԲԷՆԹԱ. — Հունգարիոյ Երեսփ. Ժողովը, բուռն վիճաբանութենէ մը ետքը, վերջնական կերպով քուէարկեց զինուորագրութեան նոր օրինագիծը։

ՀՌՈՄ. — Պ. Ծանարտէլլիի տեղ իրաւաբանական ատեանին անդամ անուանուեցաւ Պ. Պիանքէրի։

ԲԱՐԻԶ. — Ոչ եւ է պաշտօնական տեղեկութիւն առնուած չէ՝ հաստատող Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ յարաբերութեանց խզումը։

ՀՌՈՄ. — Իտալական հարիւրին 4 ու կէս տոկոսով ռանդին «քոնվէրսիոն»ը կանոնաւորապէս տեղի ունեցաւ։ Իրենց դրամը պահանջողներուն թիւը շատ սահմանափակ էր։ Կրօնական միաբանութիւնները որոնք 150 միլիոն փր.ի իտալական ռանդ ունին, հաւանեցան այդ «քոնվէրսիոն»ին։

ԲԱՐԻԶ, 3 յունուար. — Ռուսիոյ կայսրը Ջարսքոյէ-Սէլոյի մէջ նախագահեց կարեւոր Խորհուրդի մը, որուն ներկայ գտնուեցան մեծ դուքսերը եւ պետական խորհրդականներ։ Խորհրդակցութեանց արդիւնքը գաղտնի մնաց, բայց կ'ըսուի թէ գլխաւոր առարկան եղած է բոլորովին խաղաղական լուծում մը։

— Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆ կոմսը լաւատես յայտարարութիւններ ըրած է, ըսելով որ մինչեւ հիմա զէնքերու միջամտութեան պէտք ցոյց տուող պարագայ մը չկայ եւ թէ վստահութիւն ունի մօտաւոր ապագայի մը համար։

— Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութիւնն ալ Եւրոպայի դահլիճներէն բազմաթիւ ապահովութիւններ ընդունած է խաղաղութեան պահպանման համար։

— Այս լաւատես լուրերուն հակառակ, Բէքինէն, անգլիական աղբիւրէ, հետեւեալ հեռագիրը առնուած է.

«Բէքինի իրազեկ դիւանագէտներուն ստացած լուրերուն նայելով, պատերազմը անխուսափելի է եւ թէ կարելի է որ քանի մը օրէն պատերազմ հրատարակուի։»

—Երէկ գրոյց կար թէ Քոմիմուրա ծովակալը իր նաւատորմիղով Սասէպօյէն ճամբայ պիտի ելլէ՝ Մոզամփօ (Քորէա) գրաւելու համար։

ԲԱՐԻԶ.— Անգլիոյ եւ Իտալիոյ միջեւ կնքուած իրաւարարական դաշնագրութիւնը նման է Անգլիոյ ու Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ կնքուածին։ Իտալիոյ թագաւորը Լոնտոն գտնուած ատեն այդ դաշնագրութեան մասին բանակցութիւն չէ կատարուած, այլ դեկտեմբերին պատրաստուեր է՝ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարին եւ Լոնտոնի իտալական դեսպանին միջեւ կատարուած տեսակցութեան մը պահուն։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Թորէտի քանի մը մեծ կալուածատէրներ խնդրեր են ռուս կառավարութենէն՝ ընդարձակել ռուսական հրեաներուն բնակութեան շրջանակին սահմանները, վասնզի կ'ուզեն արտօնուիլ հաստատուելու ցորենի արտադրութեան եւ վաճառականութեան վայրերը, ուր Հրեաները շատ օգտակար սատար մը կը հանդիսանան։ Այն իրողութիւնը, թէ Հրեաները արգիլուած է հաստատուիլ հարաւային արեւմտեան եւ հիւսիսային արեւմտեան նահանգներէն անդին, կը վնասէ երկրագործութեան ու վաճառականութեան։ Ներքին գործոց նախարար Պ. Բլէվէ որ կ'ուսումնասիրէր Հրեաները ցրուելու ծրագիրը եւ արտօնած էր զանոնք բնակիլ հարիւր նոր կեդրոններու մէջ, որոշմնագիր մը մատոյց կայսեր, արտօնելով Հրեաները հաստատուիլ 57 տեղեր զանազան նահանգներու մէջ։

Տես չորրորդ երես Բարմէլ Օրիէնթալի գինիի եւ գոնեաքի ծանուցումը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ԶԳԱԼԻ ԱՆԿՈՒՄ

Ինչպէս յայտնի է. ամէն կարեւոր թուղթեր իրարմէ կ'ազդուին։ Ռուսաճափոնական լուրերը գիներու վրայ ազդած ըլլալով բոլոր առաջնակարգ թուղթերն ալ անկում կրած են, ինչպէս նաեւ օսմանեան քոնսոլիտէն ու երկաթուղին։ Այսօր թէեւ Ղալաթիոյ Սակարանը գոց կը մնայ, բայց քոնսոլիտէի սակը 94 ղրշ. 17 փարա եւ երկաթուղին 124 ֆրանք կ'արժէ։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Յունուար

Անգլիական Քօնսոլիտէ		87	75
Միացեալ պարտք բաց		86	50
Միացեալ պարտք գոց		86	50
Օսմանեան Պանքա		13	75
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		42	50
» Մօնօբօլ		48	50
Պուլկարական 1888		98	50
Եգիպտական Միացեալ		102	—
Ֆօմինիւ		102	—
Թրանսվալ		4	—
Ալթըն երկաթուղի		14	50
Քօբօնակագիր		25	32 3/4

ԲԱՐԻԶ, 6 Յունուար

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	75
Միացեալ պարտաթուղթ բաց	Ղրշ.	87	20
Միացեալ պարտաթուղթ գոց	»	87	20
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	586	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ր. մէլի երկաթուղի	»	128	—
Օսմ. մաքսատուն	»	467	—
Օսմ. Ռէժի	»	367	—
Օպլիկասիոն Թիւրք 4 %	»	499	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1128	—
Իտալական Ռանթ	»	104	05
Սպանիական արտաքին	»	85	50
Թրանսվալ	»	101	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	16
Դ. ամազոն	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 6 Յունուար

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	40
Ռումէլի երկաթուղի	»	138	75
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 6 Յունուար

Թուալը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	137	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	90
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	270

ՊՐԻՒՍԷԼ, 6 Յունուար

Միացեալ պարտք		86	50
Ռումէլի երկաթուղի		125	50

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1904
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Գին 1 մէկ) Դահեկան

Յառաջիկայ 1904 տարւոյ Հիւանդանոցի պարզ Օրացոյցն հրապարակ ելած է խնամեալ եւ մաքուր տպագրութեամբ. ինչպէս մի քանի տարիներ այս անգամ եւս պարզ օրացոյցն իւրաքանչիւր աւուր եկեղեցական արարողութեանց համար մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ պաշտամանց ընդհանուր կէտերու մասին յատուկ խրատականներ եւ հրահանգներ ունի։

Ի գիտութիւն պատուարժան հասարակութեան հոգաբարձութիւնս կը փութայ ներկայիւս ծանուցանել թէ՝ միայն հիւանդանոցիս պարզ օրացոյցն է որուն ճշդութիւնն վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանէ, հետեւաբար պէտք է ուշադիր գտնուիլ հոգաբարձութեանս կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1904»։

Հոգաբարձութիւնս գոհունակութեամբ սրտի կը ծանուցանէ թէ՝ բարեսէր ազգայնոց Հիւանդանոցիս նկատմամբ տածած սիրոյն եւ հոգածութեան իբր արդիւնք անցեալ տարի 60,000 հատ պարզ օրացոյց սպառած է, եւ լիայոյս է թէ աւելի եւս սպառման մեծ ասպարէզ մը տայ, եթէ իւրաքանչիւր անհատ առհասարակ փութայ գնել մէկ մէկ հատ որով հաստատութեանս մէջ խնամեալ 1100ի մօտ պատսպարելոց նպաստած ըլլալու մեծ հաճոյքն ունեցած պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
([illegible])

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամածղութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին։

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլիւէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրէնսորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԻՔԷՌՈՒԼԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 30 Սեպտեմբեր 1903

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. ոսկի		ՊԱՐՏՔ	Օսմ. ոսկի	
Բաժնեք չգանձուած	5,500,000	—	Դրամագլուխ	11,000,000	—
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	1,176,776	04	Պանքատոմսք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս եւ ի մասնաճիւղս	1,251,340	—
» » մասնաճիւղս	980,817	02	Վճարելի փոխանակիրք	1,696,324	36
Գանձելի փոխանակագիրք	1,497,115	75	Ընթացիկ հաշիւք Կայս. Պանքին — պահանջողք	1,207,864	07
Պետական արժէթուղթք	2,513,680	21	Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պահանջողք	8,272,966	14
Զանազան արժէթուղթք	1,775,037	82	Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	33,640	79
Ընթացիկ հաշիւք Կայս. Պանքին — պարտականք	2,214,319	10	Վճարելի շահաբաժինք	847,867	83
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պարտականք	3,903,368	35	Զանազանք	450,119	77
Փոխառութիւնք արժէթղթոց եւ վաճառաց	4,830,802	01			
Անշարժ եւ շարժուն գոյք	280,183	18			
Զանազանք	88,023	48			
Օ. Ո.	24,760,122	96	Օ. Ո.	24,760,122	—

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տոմարաց

Հմրկ. Տնօրէն
Օ. ԴՈՒՆՑ

Վ. Ընդհ. Տնօրէնի
Ա. ՆՈՒՍ

ՕՍԿԻ ՇՔԱԴՐԱՄ, ԲԱՐԻԶ 1900

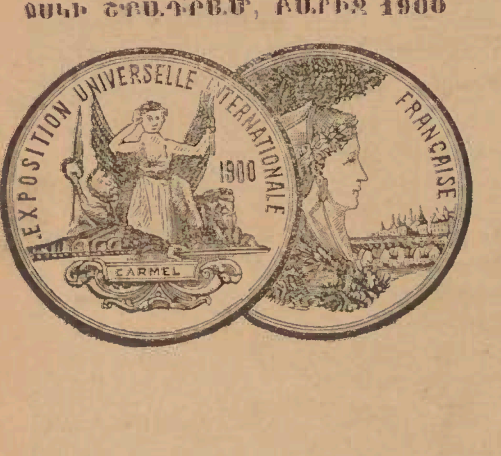

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարշաւիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ին այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷ, Գէրտոր գիտութեանց Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՅՈՆ, Համալսարկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԼՆՈՒՐ, Ս. Բեդերսպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԵՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ՆՈՅՆ, Գնասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ Թիւ 145—147

Երիքերին եւ խցանի բաքսիլեներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՊԱՂԵՍՏԱՆԻՑ)

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518,483.42 Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խանի դէմը, Վօյվօտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ 10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝	Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝	Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝	Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմունի, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Ուշաք, Բօրդ-Սայիտ, Սելանիկ Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրտիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1½ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինիասիոնով եւ ազատ տէբոզիթոյով ապրանքներ ասանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս յանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Ռումէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճակահանութեան արժեթուղթեր եւլն. եւլն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Ռումէլի Երկաթուղեաց արժեթուղթերու քուփոնները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 100 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան 3½% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոխ կուտայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու յատուկ տուփին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխատուութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ ՏԱՐԻՆԵՐ

Եւ նոր գիւտի Օրուան հետ համեմատելով խիստ քիչ կարեւորութիւն մը ունին։ Խոզաստանն (սրբանա) և արեան տկարութիւն և միւս արեան քեչութեան հետեւանքները, որոնք մարմնոյ տկարութեան նշաններն են, այսպիսի ախտերը դարմանող և բժշկող դեղ մը կրնայ միայն ամենակարեւոր և ամենաքանչելի բան մը համարուիլ։ Ահաւասիկ հիմայ աշխարհիս մէջ կայ դեղ մը բոլոր այն ախտերու դէմ

Շիշերու վրայ սոյն նշանագրութեան ընել պէտք է։
23

SCOTT'S EMULSION

որ Առեգական մթնոլորտի մէջ գտնուած փուշերը չորցնելուն պէս, նոյն հիւանդութիւնները կը բժշկէ։

ԸՍՔՕԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նաեւ մարդկային մարմինը շրջապատած բոլոր ախտերը հեռու կը վրընտէ։

ԸՍՔՕԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Արեան տկարութիւն ունեցող տղոց կեանքը կը փրկէ։

Բոլոր դեղագործները և դեղավաճառները կը ծախեն։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕ.

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ [illegible], [illegible] հաքներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ. ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու [illegible] ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջովին վճարուած	10,666,667 ֆ.
Երաշխաւորութեան գումար	12[illegible],000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ ընդունուած ապահովագրին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա.
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՊԻՒԶ 524

ԹԸ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գոյքը 1900 դեկտեմբերին	Ֆր.	191,934,570
Տարեկան հասոյթ ապահովագիններէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	»	32,467,172
Վճարումներ՝ բանթ վիաժէրներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերագնումներու, եւլն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն՝ 1848էն ի վեր	»	426,499,043
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	»	52,981,500

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝
ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ
Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալեքսիատի խան 2ւ Մէյմէնէթլի խան, Թիւ 8։

ԲԱԹՐԻՈԹԻՔ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.	ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
1824ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1821ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ընդհանուր գործակալ ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմճի խան, Պոլիս 32—52

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԷԹԻԷՆ Ժ. ԲԷՍՄԱՃՕՂԼՈՒ

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ կտրօններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, սակարանի գործողութիւններ կը կատարէ ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեան, տարգեններու սառւգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւ այլն։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԷՆ ԵՒ [illegible]

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible] Բոլորի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգ 75 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփ Հանէ Քարաքի [illegible] 516 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

La VELOUTINE

Եթէ պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը, նոր գործածեցէք մասնաւոր բընձափոշի

CH^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS
534

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1903 Նոյեմբեր 5/18էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Վոսփորէն կամուրջ

2 - Սրնվ. գրչ. օրթ. պէշիք. 22
2 — Պէպէք չէնկ. պէյլ. գուզգ. պէշիք 19
1 45 Ենիմ. մէգպ. պէօյ. Թրպ. եէնք. էմիրկ. 40
2 20 ՍԹէն. միրկ. ք. հիսար պէպէք արնվ.
Դրշ. Օրթ. Պէշկ. Գպթշ.
1 45 Պէյք. բշպ. չպուգ գանլ ան հիսար գանտ վ նի. չէնկ. պէյ գուզգ 44
2 30 Ենմ. մէգր. պյրտ. Թրպ. ենք. սԹէն. միրկ. պշկ. 46
3 10 Միրկ. ր. հիս. պէպէք Արնվ. գրչ. օրթ պէշիքթաշ 45
3 — Ա. հի ա գանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզգ. պէշկ. Գպթշ. 34
2 20 Ա. Ր. գավագ Ենմ. մէգր. պյրտ. Թարպ. պէյք բաշպ. չպգլ. գանլ. ա. հիւա գանտ. օրթ. պէշ. 41
3 50 Ա. հիսար գանտ. վա ի. չէնկ. պէյլ. գ ւզգ. պէշիքթաշ 3
3 15 Ենմ. մէգր. պյրտ. Թրպ. ենք. սէէն. էմիրկ. պէշիկթաշ 50
4 5 Միրկ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. գապաթաշ 40
4 50 Ա. հիսար գանտ. աէպէք արն. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշկ. Գպթշ. սիրքէճի 19
4 15 Ր. Ա. Գավագ Ենմ. մէգպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սԹն. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ պշկ. 37
5 — Պէյք բաշպ. չպուք. գանլ. ա. հիսար գանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. պէշկ. 44
6 — Պէպէք արնվ. գրչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պշկ. գապաթաշ մի քէճի (այս երթեւեկը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի շարունակուի) 46
5 45 Ենմ. մգրպ. պյրտ. Թրպ. ենք. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. 38
6 - Պէյք բշպ. եէնիք. սԹն. գանլ. միրկ. ր. ա. հիս. գանտ. պէպէք Արնվ. գրչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. Գուզգ. պէշկ. գպթ. 22
8 5 ր. ա. հիսար գանտ. արն. չէնկ. պէյլ. գուզգ. պշկ. գապա աշ 43
7 35 Եէնմ. մէգրպ. պէօյք. Թարպ. պէյք գ եիք. սԹն. միրկ. ր. հիս. պէպ. ա. ն. գրչ. օրթ. պշկ. 31
8 23 Ր. ա. Գավաք մգպ. պյրտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպուգ. գանլ. ա. հիսար գանտ. վ նի. չէնկ. պէյլ գուզգ. պէշկ. 39
9 10 Եէնիմ. մէգր. պէօյտ. Թրպ. եէնք. սԹն. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնավուտքէօյ գրչ. օրթ. պէշքթ. 45
10 15 Պէյքօզ եէնիք. գանլ. ա. հիսար. գնտլ. չէնկք. պէյլ. գուզգ. իսկ. 44
10 5 Միրկ. օրթ. 50
10 5 Վանի. գրչ. պէշիքթաշ 19
11 15 Պէպէք 22
10 0 Ր. Ա. գավագ Եէնիմ. մէգպ. պէօյիւքտ. Թարապ. եէնիք. միրկ. ր. հիս. պէպէք արնաւ. օրթ. պէշիկթաշ 3

Կամուրջէն Վոսփոր

2 30 Պէշիքթաշ օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սԹն. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէգպ. եէնմ. ր. ա. գավագ. 37
3 5 Պէշիք. օրթ. արնվ. միրկ. 40
3 15 Գապթշ. պէշկ. գուզգ. օրթ. պէյլ չնկլ. գրչ. արնվ. պէպէք գանտ. ա. հիսար ր. հիս. միրկ. գանլ. սԹն. եէնք. բշպ. պէյքօզ. 22
3 30 Իսկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. գանտ. ա. հիս գալ. չպուգլը բշպ. պէյքօզ 41
4 0 Պէշկթ. չնկ. ա. հիսար 16
4 Գապթ. պշթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սԹն. եէնիք. Թարպ. պէյք. մէգ եէնմ. 38
5 Պէշ Թ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք (այս երթեւեկութիւնը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի տեւէ)
5 15 Գապաթաշ պէշկ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. գնտլ. ա. հիս. գանլ. չպուգլը բշպ. պէյք. Թրպ. պէօյք. մէգպ. եէնմ. 34
6 Գապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ սԹն. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէգպ. եէնմ. ր. ա. գավագ 39
6 40 Պէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպէք գանտ. ա. հիս. գալ. ր. հիս. 19
7 10 Պէշիկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. եէնք. պէյք. Թրպ. պէօյք. մէգպ. եէնմ. 45
8 45 Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. գնտլ. ա. հիս. գալ. չպուգլը բշպ. պէյքօզ 41
9 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սէ ր. Թրպ. պէօյք. մէգպ. ր. ա. գավագ 37
9 55 Գապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկ. 50
10 30 Պէշկթ. միրկ. սԹն. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէգպ. եէնմ. 49
10 10 Պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. 19
10 20 Պէշկթ. գանտ. ա. հիս գալ. չպուգլը բ. պ. պէյք. մէգպ. ր. ա. գավագը 40
10 35 Պէշկթ. օրթ. գրչ արնվ. պէպէք 22
1 50 Գապթ. պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկէլք. վանիք. գանտլ. ա. ր. հիսար պէպէք 39
11 25 Պէշքթ. պէյլ. գանտ. ա. հիսար գանլ. չպուգլը եէնք. բշպ. պէյք. 45
11 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. եէնք. 38
11 25 Միրկ. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէգպ. եէնմ. 46
12 Միրկ եէնք Թրպ. պէօյք. եէնմ. 10
11 45 Պէշկթ. օրթ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սԹն. եէնք. պէյք. 44
11 50 Պշկթ գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. գանտ. ա. հիսար 31
12 10 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք 22
12 10 Իսկ. գուզկ. չէնկ. գանտ. արնվ. 19

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Ընդմէջ Հըլի և Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տօձօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքօ	3607	Տօնկօ	2906	Կրոտօ	1693	Մարէնկօ	2273	Ռաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դարտօ	895	Հիրօ	775	Մարչէլլօ	3708	Ծիքօ	1735
Արիոսգօ	2271	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սրէրօ	1200
Քորոնթինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորացիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասօ	1328
Գրավօ	1078	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1346
Քրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Քրֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտալօ	5540	Օթէլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ժիւլօ	1080	Օնթարիօ	4035	Թորբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրագօ	1841	Ֆլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Ֆոլիբրօ	2367	Պալէրմօ	1637	Վաչօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Ֆօլնօ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Ռիալթօ	2229	Վոլթուրնօ	3396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէգանկօ	2272	Ռինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գոլորատօ	4285	Կիտօնէօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր փոխադրով հըլէն հոս հասած է։
Լorէնցօ շոգենաւը, նաւահանգիստ ուր է։
Դիմել առ գործակալս Ժ. ՀԻԼՑ ԷՆՐԻՔՕՑ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միւմէֆ խան, Ղալաթիա 377

COMP^e RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարկութեան երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Գշ. 23/5 Սեվաստաբոլ ժամ 10ին առաւօտ
Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուան։
Եշ. 25 7 Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ։
Ուր. 37 9 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին առաւօտ։
Օտեսա ժամը 2ին իրիկուան։

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Պոլսոյ միջեւ բանող ըսկ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	Ֆլորիտա	3500
Արմէնիան	10500	Էմիրշիրօ	3500
Քէստրիան	10500	Արմօ.ըն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Բոլօճնիան	8000	Ալէնիան	2500
Գորինթեան	8000	Անտալուզիան	3500
Գասքոնիան	8000	Եգիպտացի	2500
Ֆիլիբինեան	8000	Լէպանէ	3000
Պալէրմեան	3700	Մինձօ	3[illegible]
Վալոնիան	3700	Դէօրդօ	300[illegible]
Ֆլամինկեան	3700	Լիզպոն	3[illegible]
Թալիան	3500		

Ապրանքի ընդունիլէ կը ... [illegible] Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար բեռներ հրահանգը երկէլ շոգենաւուն մեկնելէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՑՈՆԴԷՆ
Ղալաթիա, քարաքին դէմ
600 [illegible]

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի Պոլսոյ, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Քամսէգ	3000	Թիպա	2500
Անթիօ	3000	Ներթիս	2400
Քէյլբըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբըս	3000	Բէլզա	2250
Քարնագ	3000	Մէմֆիս	2000
Օռմանիւ	3000	Եսթորիւն	1800
[illegible]	2500	[illegible]	1800

Ֆարօս շոգենաւը ... ամսոյս ... 26ին Լիվրբուլ ... ապրանք ընդունելով։

Դիմել ... ՌԻՒՔՈԼ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible] խան
191 3 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ

Որ ամեն շաբաթ [illegible] կը բանին Լիվրբուլի եւ [illegible] միջեւ

[illegible]

Joly et Seager
[illegible] խան, Թիւ 6, 7, 8 [illegible] 951

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՆԵԱՆ